

SMĚRNICE O TRANSPARENTNOSTI JEDNOTNÉHO TRHU

(směrnice (EU) 2015/1535):

**nástroj spolupráce mezi orgány EU,
členskými státy a podniky k zajištění
plynulého fungování jednotného trhu**

**Příručka k postupu
při poskytování informací
v oblasti technických předpisů
a předpisů pro služby informační společnosti**

<http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/cs/>

PŘEDMLUVA

První vydání této brožury bylo vypracováno pod vedením mé předchůdkyně paní Sabine Lecrenierové s cílem přiblížit právní předpisy EU osobám, které je používají, a pomoci zlepšit výměnu informací, dialog a spolupráci, jež představuje novou společenskou kulturu.

Rád bych ocenil důležitou práci a význam této publikace z roku 2005, která řadu let pomáhala nejen hospodářským subjektům, ale také vnitrostátním a regionálním orgánům při nakládání s technickými předpisy, normami a službami informační společnosti.

K zohlednění mnoha změn, k nimž od roku 2005 došlo, je nutné předložit druhé, revidované vydání této příručky.

Nejvýznamnější změnou je Lisabonská smlouva, která byla podepsána dne 13. prosince 2007 a která Smlouvu o založení Evropského společenství nahradila Smlouvou o fungování Evropské unie.

V roce 2015 došlo dále ke kodifikaci předpisu nyní obecně známého jako směrnice o transparentnosti jednotného trhu (tj. stávající směrnice (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti).

Judikatura Evropského soudního dvora týkající se výkladu a provádění této směrnice byla mimoto doplněna řadou důležitých rozsudků.

Je třeba zmínit také zkušenosti, jež byly získány prostřednictvím téměř 11 000 oznámení obdržených od prvního vydání příručky. Při předcházení vzniku nových překážek obchodu je například zásadní úloha průmyslu. On-line databáze TRIS jako taková nyní zajišťuje transparentnost a spolupráci prostřednictvím on-line úložiště.

Je zřejmé, že oznamovací postup vyžaduje aktualizaci pokynů, aby i nadále sloužil orgánům EU, členským státům a průmyslu.

Giuseppe Casella

vedoucí oddělení

Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl,
podnikání a malé a střední podniky

<http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris>

[TO BE PRINTED ON THE BACK COVER OF THE BOOKLET]

Tato brožura má sloužit jako průvodce systémem, který byl zřízen proto, aby se zabránilo vzniku překážek volného pohybu zboží, svobody usazování a volného pohybu služeb, pokud jde o služby informační společnosti. Brožura obsahuje komentář ke směrnici (EU) 2015/1535, která tento systém zavádí. Každé ustanovení směrnice je citováno v plném znění a je k němu připojen podrobný komentář, který vysvětluje jeho význam a jeho důsledky pro všechny zúčastněné strany: útvary Evropské komise, členské státy a stávající nebo potenciální hospodářské subjekty v Evropské unii.

Brožuru vypracovalo Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky a Komisi nijak nezavazuje. Právně závazné je pouze znění směrnice (EU) 2015/1535. Směrnice (EU) 2015/1535 podléhá výkladu Soudního dvora Evropské unie.

Brožura byla původně vypracována v anglickém jazyce.

OBSAH

ÚVOD

Směrnice (EU) 2015/1535, nástroj transparentnosti ve službách jednotného trhu

KAPITOLA I

Oblast působnosti směrnice

Definice pojmů (článek 1)

- výrobek
- služba
- technická specifikace
- jiný požadavek
- předpis pro služby
- technický předpis
- návrh technického předpisu

KAPITOLA II

Postup vztahující se na technické předpisy

I. Sdělování a rozesílání informací o návrzích technických předpisů a možné reakce Komise a členských států (články 5 a 6)

1. První fáze: informační povinnost

a) Povinnosti členských států:

1. Obecná pravidla
2. Zvláštní případy

b) Povinnosti Komise

2. Druhá fáze: možné reakce Komise a členských států (podrobné připomínky, stanoviska, „odklad“)

II. Povinnost dodržet období pozastavení prací (článek 6)

III. Výjimky z oznamovací povinnosti a z povinnosti dodržet období pozastavení prací (článek 7)

KAPITOLA III

Postup při poskytování informací o normách

Povinnost členských států oznámit žádosti týkající se vypracování technických specifikací nebo normy (*článek 4*)

KAPITOLA IV

Stálý výbor (články 2 a 3)

Složení a úloha stálého výboru

KAPITOLA V

Uplatňování směrnice

I. Zprávy a statistické údaje (*článek 8*)

II. Odkazy na směrnici v okamžiku přijetí technických předpisů (*článek 9*)

III. Harmonogram a způsoby používání

KAPITOLA VI

Přístup soukromých osob a průmyslu k informacím a jejich možné reakce

1. Databáze TRIS
2. Příspěvky zúčastněných stran
3. Vnitrostátní kontaktní místa
4. Žádost o přístup k dokumentům podle nařízení (ES) č. 1049/2001
5. Nepoužitelnost „neoznámených“ technických předpisů

ZÁVĚR

VYBRANÁ BIBLIOGRAFIE

I. Články

II. Publikace Evropské komise

III. Rozsudky Soudního dvora

IV. Ostatní dokumenty

ÚVOD: SMĚRNICE (EU) 2015/1535, NÁSTROJ TRANSPARENTNOSTI VE SLUŽBÁCH JEDNOTNÉHO TRHU

Na počátku 80. let minulého století zahájila Komise na základě rozsudku Soudního dvora známého jako rozsudek ve věci „Cassis de Dijon“ novou politiku, která měla dotvořit vnitřní trh na základě tří konceptů:

- přijímání výrobků, které byly uvedeny v souladu s právními předpisy na trh ve zbytku Společenství, v každém členském státě („vzájemné uznávání“),
- harmonizace omezená na významná hospodářská odvětví, zejména zdravotnictví, bezpečnost a životní prostředí,
- přístup k monitorování vnitrostátních předpisů založený na prevenci.

Od roku 1984 zavedla směrnice 83/189/EHS¹, která se po dvou kodifikacích stala nejprve směrnicí 98/34/ES² a poté směrnicí (EU) 2015/1535³, preventivní mechanismus, jehož působnost se postupně rozšiřovala.

V současnosti mají členské státy Evropské unie povinnost oznámit Komisi a ostatním členským státům každý návrh technického předpisu týkajícího se výrobků a služeb informační společnosti před jeho přijetím ve vnitrostátním právu.

Tehdy se jednalo o revoluční koncept a to platí doposud.

Směrnice je určena členským státům, které souhlasily s účastí v systému vzájemné transparentnosti a monitorování v oblasti regulace. Tato iniciativa byla originální z řady důvodů:

- Systém má preventivní povahu: informace jsou poskytnuty v době, kdy jsou technické předpisy týkající se výrobků nebo předpisy pro služby informační společnosti dosud ve stadiu návrhu a mohou být pozměněny tak, aby byly v souladu se zásadami jednotného trhu.
- Znění vnitrostátního návrhu může v odkladné lhůtě (období pozastavení prací) přezkoumat a sledovat nejen Komise, ale také všechny členské státy; ty uznaly výhody postupu, který umožňuje vzájemné ovlivňování jejich legislativních procesů. Samotná Smlouva umožnila monitorování ze strany členských států pouze se zpětnou účinností, a to prostřednictvím zdoluhavějších řízení o nesplnění povinnosti, která se mezi členskými státy uplatňují jen ojediněle.
- Systém umožňuje také návrh vnitrostátních právních předpisů na určitou dobu odložit, aby se na úrovni EU usnadnila diskuse ohledně dané záležitosti na základě iniciativ v oblasti

¹ Směrnice Rady 83/189/EHS ze dne 28. března 1983 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. L 109, 26.4.1983, s. 8).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1).

harmonizace. Prostřednictvím tohoto legislativního přehledu lze navíc snáze určit skutečnou potřebu harmonizace.

Systém, který se rozbíhal jen pomalu, získává na dynamice a Komisi, členským státům a podnikům poskytuje přehled o činnostech vnitrostátních orgánů v technické oblasti (např. předpisech týkajících se složení výrobků, označování, názvu, zkoušení atd., jakož i předpisech týkajících se spotřebního cyklu výrobků až po jejich likvidaci). Oblast působnosti směrnice se postupně rozšiřovala do té míry, že nyní zahrnuje všechny zemědělské produkty, produkty rybolovu a průmyslově vyrobené výrobky a zabývá se neustále rostoucím počtem ustanovení, především s cílem zabránit tomu, aby síti proklouzla opatření, která vyžadují soulad s technickými specifikacemi nepřímo. V roce 1998 byl směrnicí 98/48/ES postup rozšířen tak, aby zahrnoval předpisy pro služby informační společnosti⁴.

Postupně byla rozšířena také zeměpisná působnost směrnice. Směrnice 98/34/ES, která byla v zemích ESVO částečně provedena již od roku 1990⁵, se částečně rozšířila také na Turecko podle dohody o přidružení uzavřené s touto zemí⁶. Směrnice poskytla rovněž vzor pro úmluvu Rady Evropy⁷.

Poslední kodifikace v roce 2015 zajistila, aby byly tyto změny zohledněny v jediném právním textu.

Uplatňování oznamovacího postupu přineslo novou praxi. Mezi členskými státy se vyvinul celý systém výměny informací, dialogu a spolupráce. Ukázalo se rovněž, že tento mechanismus je účinným nástrojem srovnávání, který členským státům umožňuje využít nápadů svých partnerů při řešení společných problémů týkajících se technických předpisů, zejména v nově regulovaném odvětví, jako jsou digitální služby a nové technologie. Prostřednictvím tohoto nástroje se Komisi nejenže podařilo odstranit ustanovení, která jsou v rozporu s právem Unie, ale tento nástroj přispívá také k vypracování ustanovení, jež mají být zahrnuta do vnitrostátních právních předpisů s cílem zajistit, aby byly hospodářské subjekty plně informovány o svých právech a aby bylo možno uplatňovat v praxi zásadu „vzájemného uznávání“. Tato zásada je odvozena z judikatury Soudního dvora Evropské unie (Soudní dvůr EU) týkající se výkladu článků 34 až 36 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Podle zásady vzájemného uznávání musí každý členský stát umožnit na svém území přístup na trh jakémukoli výrobku, který byl v souladu s právními předpisy uveden na trh v jiném členském

⁴ Směrnice 83/189/EHS byla zásadně změněna směrnicí Rady 88/182/EHS ze dne 22. března 1988 (Úř. věst. L 81, 26.3.1988, s. 75) a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 94/10/ES ze dne 23. března 1994 (Úř. věst. L 100, 19.4.1994, s. 30). Směrnice 98/34/ES ze dne 22. června 1998 kodifikovala směrnici 83/189/EHS a veškeré její následné změny. Směrnice 98/34/ES byla několikrát podstatně změněna a kodifikována byla směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1).

⁵ Dohoda mezi členskými státy ESVO a EHS o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů vstoupila v platnost v listopadu 1990. Dohoda o Evropském hospodářském prostoru platná ode dne 1. ledna 1994 posléze začlenila směrnici 83/189/EHS s nezbytnými úpravami. Švýcarsko sice není signatářem této dohody, uplatňuje však i nadále tento postup při výměně informací. Dne 29. března 2019 Smíšený výbor EHP přijal rozhodnutí č. 75/2019, kterým se do Dohody o EHP začleňuje směrnice (EU) 2015/1535 s nezbytnými úpravami. Pro státy ESVO EHP vstoupilo rozhodnutí v platnost dne 1. prosince 2019.

⁶ Dohoda zakládající přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem (Úř. věst. C sv. 16 č. C 113, 24.12.1973) a rozhodnutí Rady přidružení ES-Turecko č. 1/95 ze dne 22. prosince 1995 o provádění závěrečné etapy celní unie (Úř. věst. L 35, 13.12.1996, s. 1).

⁷ Úmluva Rady Evropy č. 180 o informacích a právní spolupráci v oblasti „služeb informační společnosti“.

státě. Omezení či odepření tohoto práva musí být zdůvodněno a je možné pouze tehdy, jsou-li ohroženy legitimní veřejné zájmy, jako je ochrana zdraví a bezpečnosti.

Komise se na čtené žádosti Rady pro konkurenceschopnost zavázala k většímu a lepšímu vzájemnému uznávání a navrhla „doložku jednotného trhu“, která má zásadní politický a právní význam. „Doložka jednotného trhu“ je obsažena ve sdělení Komise COM(2017) 787 final („Balíček týkající se zboží: Posilování důvěry v jednotný trh“) ze dne 19. prosince 2017⁸ s jasným a jednoznačným formulováním zásady vzájemného uznávání. Členské státy se vybízejí, aby ve svých technických předpisech systematicky uváděly tuto „doložku jednotného trhu“⁹:

„Má se za to, že zboží uvedené v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě Evropské unie nebo v Turecku nebo zboží pocházející ze státu ESVO a uvedené v souladu s právními předpisy na trh ve státě ESVO, který je smluvní stranou Dohody o EHP, je slučitelné s tímto opatřením. Uplatňování tohoto opatření podléhá nařízení (EU) 2019/515 ze dne 19. března 2019 o vzájemném uznávání zboží uvedeného v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě ode dne 19. dubna 2020.“

K omezení rizika toho, že technické předpisy zvýší regulační překážky obchodu, Komise v této souvislosti poukazuje soustavně na význam zavedení „doložky jednotného trhu“ do navrhovaných technických předpisů, které stanoví pravidla v neharmonizovaných oblastech či v oblastech, které nejsou harmonizovány plně.

Důsledkem tohoto přijímání výrobků ze zbytku Evropské unie, jež bylo Dohodou o Evropském hospodářském prostoru rozšířeno na výrobky ze zemí ESVO, které jsou signatáři této dohody¹⁰, je vzájemné uznávání předpisů týkajících se návrhu, výroby a zkoušení výrobků a používaných postupů posuzování shody; členské státy a Komise jsou o těchto předpisech informovány prostřednictvím postupu při poskytování informací stanoveného směrnicí (EU) 2015/1535.

Ustanovení rozhodnutí Rady přidružení ES-Turecko č. 1/95 ze dne 22. prosince 1995 o provádění závěrečné etapy celní unie¹¹, které mezi EU a Tureckem vylučuje množstevní omezení nebo opatření s rovnocenným účinkem, jsou předmětem výkladu za účelem jejich provedení a uplatňování na výrobky, na něž se vztahuje celní unie, v souladu s příslušnými rozhodnutími Soudního dvora EU týkajícími se ustanovení SFEU, zejména jejích článků 34 až 36.

Směrnice 98/34/ES rozšířila oblast platnosti informačního postupu na předpisy pro služby informační společnosti, a zajistila tak od srpna 1999 předcházení vzniku nových překážek svobody usazování a volného pohybu služeb informační společnosti tím, že stanovila mechanismus pro analýzu slučitelnosti nových vnitrostátních právních předpisů v této oblasti s články 49 a 56 SFEU a se sekundárními právními předpisy.

⁸ K dispozici na adrese <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/EN/COM-2017-787-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>, viz oddíl 3.

⁹ Na konkrétní žádost Evropského parlamentu jsou v 16. bodě odůvodnění nově přijatého nařízení o vzájemném uznávání (nařízení 2019/515) členské státy také vyzvány, aby ve svých technických předpisech systematicky používaly doložku jednotného trhu.

¹⁰ Je třeba podotknout, že se příslušná ustanovení Dohody o Evropském hospodářském prostoru vztahují pouze na „výrobky pocházející ze smluvních stran“, a tudíž nikoli na výrobky, které tam jsou pouze uvedeny na trh.

¹¹ Úř. věst. L 35, 13.2.1996, s. 1.

Podle judikatury Soudního dvora EU vyžadují články 49 a 56 SFEU vyloučení omezení, tj. veškerých „opatření, která výkon těchto svobod zakazují, tvoří překážku tomuto výkonu nebo jej činí méně atraktivním“ (svoboda usazování a volný pohyb služeb)¹².

Aby bylo vnitrostátní omezení přípustné jako výjimka ze základních svobod vnitřního trhu v neharmonizované oblasti, musí být podle judikatury opodstatněné, tj. vhodné, nezbytné a přiměřené sledovanému veřejnému cíli¹³. Co se týká konkrétně volného pohybu služeb, to znamená, že vnitrostátní předpisy, jež neberou ohled na požadavky, které již hospodářský subjekt splnil ve svém členském státě usazení, z něhož poskytuje své služby¹⁴, budou představovat nepřiměřené omezení, a budou tudíž podle práva Unie nepřípustné, je-li dotyčná služba poskytována (jak je tomu v případě služeb informační společnosti), aniž by poskytovatel musel vstoupit na území členského státu, ve kterém je služba přijímána¹⁵.

Při posuzování navrhovaných vnitrostátních předpisů v oblasti služeb informační společnosti bylo proto prvořadým cílem Komise například postavit se vnitrostátnímu regulačnímu přístupu, který má za cíl uplatňování paušálních, extrateritoriálních právních režimů, jež nerozlišují mezi hospodářskými subjekty usazenými v oznamujícím členském státě a subjekty, které chtějí v tomto členském státě poskytovat služby, aniž by tam byly usazený. Komise také zajistila, aby plánované vnitrostátní předpisy neukládaly hospodářským subjektům a případně uživatelům zbytečné nebo nadměrné právní či správní náklady.

Aby mohla být směrnice plně účinná, musí všichni aktéři – vnitrostátní orgány a hospodářské subjekty v Evropské unii – náležitě rozumět jejím ustanovením a přesně znát svá práva a povinnosti.

To je mimořádně důležité proto, že Soudní dvůr EU v dubnu 1996 stanovil zásadu, podle níž má nesplnění oznamovací povinnosti za následek neplatnost dotyčných technických předpisů, takže je nelze vymáhat vůči fyzickým osobám¹⁶. Tato judikatura, kterou Soudní dvůr EU několikrát potvrdil¹⁷, se vztahuje i na technické předpisy přijaté při nedodržení období pozastavení prací¹⁸.

Tato brožura má všechny subjekty – a zejména výrobce a poskytovatele služeb informační společnosti v Evropě – informovat o cílech, obsahu a působnosti hlavního nástroje Evropské unie pro odstraňování technických překážek volného pohybu zboží, svobody usazování a volného pohybu služeb informační společnosti na jednotném trhu, a to již u zdroje.

¹² Věc Komise v. Itálie, C-439/99, EU:C:2002:14.

¹³ Věc Denkmeyer, C-76/90, EU:C:1991:331; věc Gebhard, C-55/94, EU:C:1995:411 a věc Arblade, C-369/96, EU:C:1999:575.

¹⁴ Viz výše citovaný rozsudek ve věci Arblade, pozn. pod čarou č. 13.

¹⁵ Viz výše citovaný rozsudek ve věci Denkmeyer, pozn. pod čarou č. 13.

¹⁶ Věc CIA Security, C-194/94, EU:C:1996:172.

¹⁷ Věc Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496; věc Sapod Audic, C-159/00, EU:C:2002:343; věc Belgische Petroleum Unie a další, C-26/11, EU:C:2013:44; věc Ince, C-336/14, EU:C:2016:72; věc Beca Engineering, C-285/15, EU:C:2016:295; věc Município de Palmela, C-144/16, EU:C:2017:76; věc VG Media, C-299/17, EU:C:2019:716.

¹⁸ Věc Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496; věc UNIC a Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492.

KAPITOLA I: OBLAST PŮSOBNOSTI SMĚRNICE

V článku 1 je definován význam, který směrnice přisuzuje řadě klíčových pojmů použitých v jejích ustanoveních. Toto terminologické a sémantické objasnění je nezbytné ke skutečnému pochopení jejího znění a současně vymezuje oblast působnosti směrnice.

Oblast působnosti směrnice

„Článek 1

1. Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚výrobkem‘ každý průmyslově vyrobený výrobek a každý zemědělský produkt včetně produktů rybolovu;“

Z působnosti původního znění směrnice (tj. směrnice 83/189/EHS) byly vyloučeny kosmetické přípravky ve smyslu směrnice 76/768/EHS¹⁹, léčivé přípravky ve smyslu směrnice 65/65/EHS²⁰, výrobky určené pro lidskou spotřebu a pro spotřebu zvířat ve smyslu čl. 38 odst. 1 SFEU.

Oblast působnosti směrnice se rozšířila, neboť fungování informačního postupu ukázalo, že Komise a členské státy mnoho vnitrostátních předpisů a norem obsahujících překážky obchodu uvnitř- EU nesledují, jelikož určité výrobky nejsou zahrnuty.

K objasnění velmi obecné definice, která se nyní používá pro zboží, je třeba připomenout, že Soudní dvůr EU zahrnul do rámce ustanovení týkajících se volného pohybu zboží podle článku 34 SFEU „výrobky, které lze ocenit penězi a které mohou být jako takové předmětem obchodních transakcí“²¹. V této souvislosti Soudní dvůr také rozhodl, že recyklovatelné i nerecyklovatelné odpady musí být považovány za zboží, jehož pohyb nesmí být v zásadě omezován²². Při vymezování oblasti působnosti směrnice je vhodné vzít toto v úvahu.

„b) ‚službou‘ jakákoli služba informační společnosti, tj. každá služba poskytovaná zpravidla za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb“²³.

Pro účely této definice se rozumí:

i) ‚službou poskytovanou na dálku‘ služba poskytovaná bez současné přítomnosti stran;

ii) ‚službou poskytovanou elektronicky‘ služba odeslaná z výchozího místa a přijatá v místě jejího určení prostřednictvím elektronického zařízení pro zpracování (včetně digitální komprese) a

¹⁹ Zrušena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o kosmetických přípravcích (Úř. věst. L 342, 22.12.2009, s. 59).

²⁰ Zrušena směrnicí 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 311, 28.11.2001, s. 67).

²¹ Věc Komise v. Itálie, 7/68, EU:C:1968:51.

²² Věc Komise v. Belgie, 2/90, EU:C:1992:310.

²³ Pojem „služby informační společnosti“ byl zaveden směrnicí 98/48/ES a poté byl použit ve směrnici 98/84/ES o právní ochraně služeb s podmíněným přístupem a služeb tvořených podmíněným přístupem (Úř. věst. L 320, 28.11.1998, s. 54) a ve směrnici 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1).

uchovávání dat a jako celek odeslaná, přenesená nebo přijatá drátově, rádiově, opticky nebo jinými elektromagnetickými prostředky;

iii) „službou poskytovanou na individuální žádost příjemce služeb“ služba poskytovaná přenosem dat na individuální žádost.

Příklady služeb, které nejsou zahrnuty do této definice, jsou uvedeny v příloze I. “

Je třeba zdůraznit, že zařazení služeb informační společnosti představovalo velmi důležité rozšíření oblasti působnosti směrnice, jež zajistilo její soulad s novým vývojem v oblasti mezinárodního obchodu.

Podle judikatury Soudního dvora EU jsou čtyři podmínky stanovené v čl. 1 odst. 1 písm. b) směrnice 2015/1535 k tomu, aby se činnost mohla pokládat za službu informační společnosti („každá služba poskytovaná zpravidla za úplaty, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb“), kumulativní²⁴.

K určení, zda určitá činnost spadá do definice služby informační společnosti, je nejprve třeba ověřit, zda dotyčná činnost představuje v souladu s právem Unie „službu“.

Soudní dvůr stanovil, že „[...] je základním charakteristickým znakem úplaty to, že úplata představuje hospodářské protiplnění za dotčený výkon“²⁵. Tento charakteristický znak chybí v případech činností, které stát vykonává bez protiplnění v rámci svých úkolů, zejména v sociální, kulturní, vzdělávací a soudní oblasti. Z tohoto důvodu obsahuje 19. bod odůvodnění směrnice 98/48/ES závěr, že „se definice uvedená v článku 60 [nyní článek 57] Smlouvy nevztahuje na vnitrostátní předpisy týkající se těchto činností, a tyto předpisy proto nespádají do oblasti působnosti této směrnice“.

Co se však týká definice „úplaty“ za služby, Soudní dvůr EU uznal, že službu nemusí hradit ti, jimž je poskytována²⁶. Například činnosti financované zcela reklamou jsou placené, a představují tudíž služby.

Dále je třeba ověřit, zda je služba „službou informační společnosti“ ve smyslu směrnice. Podle čl. 1 odst. 1 písm. b) směrnice se službou informační společnosti rozumí služba poskytovaná: „na dálku“, „elektronicky“ a „na individuální žádost příjemce služeb“.

Pojem „na dálku“ se týká situací, kdy je služba poskytována pomocí technik dálkové komunikace, které se tudíž vyznačují tím, že strany (tj. poskytovatel služeb a jejich příjemce) nejsou přítomny osobně a současně.

Výraz „elektronicky“ znamená služby, jejichž základní prvky jsou zaslány, přenášeny a obdrženy v elektronické síti. Služba musí být přenášena z výchozího místa do místa určení prostřednictvím elektronického zařízení (pro zpracování a uchovávání) a telekomunikačních prostředků.

Služba musí být poskytována rovněž přenosem dat na individuální žádost. To představuje prvek interaktivity, který charakterizuje služby informační společnosti a odlišuje je od ostatních služeb, jež jsou zasílány, aniž by byla nutná žádost příjemce. Z tohoto důvodu je v čl. 1 odst. 2 upřesněno,

²⁴Věc Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112.

²⁵ Věc Wirth, C-109/92, EU:C:1993:916.

²⁶ Věc Bond van Adverteerders, C-352/85, EU:C:1988:196.

že se směrnice nevztahuje na služby rozhlasového vysílání a na služby televizního vysílání uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. e) směrnice 2010/13/EU²⁷.

Příloha I navíc obsahuje informativní seznam služeb, na něž se nevztahuje čl. 1 odst. 1 písm. b), rozdělený do tří kategorií. První kategorie se konkrétně týká „*služeb, které nejsou poskytovány na dálku*“, jelikož služby poskytované za osobní přítomnosti poskytovatele a příjemce nelze považovat za službu informační společnosti ve smyslu směrnice, a to ani tehdy, použije-li se přitom elektronické zařízení. Druhá kategorie jsou „*služby, které nejsou poskytovány elektronicky*“, jako jsou například stroje pro automatický výdej peněz nebo lístků nebo kompaktní disky. Třetí kategorie uvádí příklady „*služeb, které nejsou poskytovány na individuální žádost příjemce*“, jako jsou služby televizního nebo rozhlasového vysílání²⁸.

K příkladům služeb, na něž se směrnice vztahuje, patří obecné on-line informační služby (noviny, databáze atd.), činnosti v oblasti dálkového monitorování, interaktivní prodej na dálku, elektronická pošta, rezervace letů přes internet, on-line profesionální služby (přístup k databázím, diagnostika atd.), on-line zprostředkovatelské služby, jejichž účelem je za úplaty zprostředkovat vztah mezi potenciálními nájemci a pronajímateli, ať už podnikateli, či soukromými osobami, kteří nabízejí poskytnutí krátkodobého ubytování²⁹.

„c) ‚technickou specifikací‘ [se rozumí] specifikace obsažená v dokumentu, který stanoví požadované charakteristiky výrobku, jako jsou úrovně jakosti, ukazatele vlastností, bezpečnost nebo rozměry, včetně požadavků na výrobek, jako jsou obchodní název, terminologie, symboly, zkoušení a zkušební metody, balení a označování výrobků a postupy posuzování shody.

Výraz ‚technická specifikace‘ zahrnuje rovněž výrobní metody a postupy používané v souvislosti se zemědělskými produkty podle čl. 38 odst. 1 druhého pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen ‚Smlouva o fungování EU‘), s výrobky určenými pro lidskou spotřebu a pro spotřebu zvířat a s léčivými přípravky ve smyslu článku 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES³⁰, jakož i výrobní metody a postupy týkající se jiných výrobků, mají-li vliv na jejich charakteristiky;“

Toto ustanovení vymezuje koncept technické specifikace, což je obecný pojem, který zahrnuje normy i technické předpisy.

Stanoví, že dokument obsahující technickou specifikaci vymezuje „*požadované charakteristiky výrobku*“. Uvedené příklady nejsou vyčerpávající: přidat lze složení výrobku³¹, jeho tvar, hmotnost, balení³², obchodní úpravu³³, výkon, životnost, spotřebu energie apod. Technická specifikace předpokládá, že se vnitrostátní opatření, které ji předepisuje, týká výrobku nebo jeho

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1).

²⁸ V rozsudku ze dne 2. června 2005 ve věci Mediakabel, C-89/04, EU:C:2005:348, Soudní dvůr potvrdil, že časové video nepředstavuje služby informační společnosti, neboť není poskytováno na dálku.

²⁹ Věc Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112.

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 311, 28.11.2001, s. 67).

³¹ Věc Lidl Italia, C-303/04, EU:C:2005:528.

³² Věc Sapod Audic, C-159/00, EU:C:2002:343.

³³ Věc Schwibbert, C-20/05, EU:C:2007:652.

balení jako takového, a že tudíž stanoví jednu z požadovaných charakteristik daného výrobku³⁴
35.

Specifikace může sloužit více cílům: například ochraně spotřebitele, ochraně životního prostředí, veřejného zdraví nebo bezpečnosti, normalizaci výroby, zvýšení jakosti, spravedlivým obchodním transakcím a udržování veřejného pořádku. Takovéto specifikace by však neměly být pro zboží zavedeny bez náležitého odůvodnění: musí sloužit legitimnímu veřejnému zájmu, který je objektivní, a musí být přiměřené.

Původní znění směrnice omezovalo definici technické specifikace na požadované charakteristiky výrobku. Rozšíření pojmu „technická specifikace“ tak, aby zahrnoval výrobní postupy a metody, se uskutečnilo ve dvou fázích: poprvé v roce 1988 (směrnici 88/182/EHS³⁶), s ohledem na zemědělské produkty, výrobky určené pro lidskou spotřebu a pro spotřebu zvířat a léčivé přípravky, v době jejich zahrnutí do oblasti působnosti směrnice; podruhé v roce 1994 (směrnici 94/10/ES³⁷), s ohledem na ostatní výrobky v zájmu zajištění jednotnosti.

V oblasti zemědělských produktů, výrobků určených pro lidskou spotřebu a pro spotřebu zvířat a léčivých přípravků mají výrobní metody a postupy obvykle vliv na samotný výrobek (např. povinné očkování krav před jejich prodejem³⁸). U jiných výrobních odvětví to vždy neplatí a zde směrnice stanoví, že dopad na výrobek je podmínkou oznámení dotyčných výrobních metod a postupů, přičemž jsou specificky vyloučeny předpisy týkající se organizace práce, které výrobky neovlivňují.

Zkoušení a zkušební metody, které jsou uvedeny jako příklady technických specifikací, zahrnují technické a vědecké metody, jež se mají používat při hodnocení charakteristik daného výrobku. Postupy posuzování shody, jež jsou také zmíněny, jsou postupy, které se používají k zajištění toho, aby výrobek splňoval konkrétní požadavky. Odpovídají za ně specializované subjekty, veřejné či soukromé, nebo výrobce.

Zahrnutí těchto parametrů do oblasti působnosti směrnice je nanejvýš důležité, neboť zkoušení a postupy posuzování shody mohou mít za určitých podmínek negativní dopady na obchod. Rozmanitost a rozdílnost vnitrostátních systémů certifikace shody může stejně jako specifikace vztahující se na výrobky vytvářet technické překážky obchodu, které lze kvůli jejich složitosti překonat ještě obtížněji.

„d) jinými požadavky“ [se rozumí] požadavek jiný než technická specifikace kladený na výrobek zejména z důvodu ochrany spotřebitelů nebo životního prostředí, který má vliv na jeho spotřební cyklus po jeho uvedení na trh, jako jsou podmínky použití, recyklace, opětovného používání nebo

³⁴ Ve věci ECO-WIND Construction, C-727/17, EU:C:2020:393, Soudní dvůr rozhodl, že se právní úprava, která se omezuje pouze na regulaci instalace větrných turbín tím, že stanoví povinnou minimální vzdálenost, která musí být dodržena při jejich umístění, nevztahuje na takový výrobek, jakým je v projednávaném případě větrný generátor, a nestanoví tudíž jednu z požadovaných vlastností tohoto výrobku ve smyslu směrnice.

³⁵ Věc Admiral Sportwetten a další, C-711/19, EU:C:2020:812.

³⁶ Směrnice Rady 88/182/EHS ze dne 22. března 1988, kterou se mění směrnice 83/189/EHS, kterou se stanoví postup poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů (Úř. věst. L 81, 26.3.1988, s. 75).

³⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/10/ES ze dne 23. března 1994 podruhé podstatně změnila směrnici 83/189/EHS, kterou se stanoví postup poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. L 100, 19.4.1994, s. 30).

³⁸ Věc Donkersteeg, C-37/99, EU:C:2000:636.

zneškodňování, pokud tyto podmínky mohou významně ovlivnit složení nebo povahu výrobku nebo jeho uvádění na trh;“

Pojem „jiný požadavek“ vymezený v tomto odstavci v původním znění směrnice 83/189/EHS neexistoval. Zaveden byl směrnicí 94/10/ES při druhé novelizaci jejího znění.

Tento pojem zahrnuje požadavky, které nepředstavují technické specifikace, nýbrž se jedná o podmínky mající vliv na spotřební cyklus výrobku, od období uvedení na trh až po fázi nakládání se vzniklým odpadem nebo likvidaci tohoto odpadu.

Ustanovení upřesňuje, že tento druh požadavku je uložen v zásadě za účelem ochrany spotřebitele nebo životního prostředí. Jedná se o dva důvody důležitých legitimních cílů představujících veřejný zájem, jež mohou výjimečně odůvodňovat to, že se určitý členský stát odchýlí od zásady volného pohybu zboží a uloží zákaz obchodování nebo omezení.

Výraz „podmínky použití, recyklace, opětovného používání nebo zneškodňování výrobku“, které jsou uvedeny jako příklady „jiných požadavků“, odkazuje na nejdůležitější konkrétní případy. Aby se tyto podmínky pokládaly za „jiné požadavky“, musí být pravděpodobné, že budou mít významný dopad na složení, povahu nebo uvádění výrobku na trh³⁹. Lze proto očekávat, že nařízení týkající se nakládání se zdravotnickým odpadem nebo vnitrostátní předpis, jenž má zavést systém vrácení nebo opakovaného použití obalů, nebo dokonce tříděný sběr určitých výrobků, jako jsou vybité baterie, obsahuje ustanovení, jež spadají do kategorie „jiných požadavků“.

„e) ‚předpisem pro služby‘ [se rozumí] obecný požadavek týkající se přístupu ke službám a jejich poskytování ve smyslu písmene b), zejména ustanovení týkající se poskytovatele služeb, služeb samotných a příjemce služeb, s výjimkou předpisů, které se nezaměřují specificky na služby definované v uvedeném písmenu.

Pro účely této definice:

i) se předpis považuje za zaměřený specificky na služby informační společnosti, je-li s ohledem na jeho odůvodnění a jeho znění zvláštním záměrem a cílem všech nebo některých jeho ustanovení regulovat tyto služby přímo a cíleně;

ii) předpis se nepovažuje za zaměřený specificky na služby informační společnosti, působí-li na tyto služby pouze nepřímou nebo vedlejším způsobem.“

K příkladům opatření, která pravděpodobně představují předpis pro služby informační společnosti, patří opatření týkající se podmínek pro zahájení činnosti (např. předpisy upravující založení podniku poskytovatelů služeb⁴⁰, zejména předpisy týkající se vydávání povolení nebo licencí⁴¹); opatření týkající se podmínek vykonávání on-line činnosti (např. obecný zákaz obchodní propagace nebo určitých forem reklamy, požadavky na registraci, zákaz zveřejňování

³⁹ Věc M. a S., C-303/15, EU:C:2016:771, věc Berlington, C-98/14, EU:C:2015:386, spojené věci Fortuna a další, C-213/11, C-214/11 a C-217/11, EU:C:2012:495, věc Komise v. Řecko, C-65/05, EU:C:2006:673, věc Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246, věc Van Gennip a další, C-137/17, EU:C:2018:771, věc ECO-WIND Construction, C-727/17, EU:C:2020:393.

⁴⁰ V rozsudku ve věci Falbert, C-255/16, EU:C:2017:983, Soudní dvůr EU objasnil, že „vnitrostátní ustanovení, která se omezují na to, aby stanovila podmínky pro založení podniků nebo pro poskytování jejich služeb, například ustanovení, která podřizují výkon určité obchodní činnosti předchozímu souhlasu, nejsou technickými předpisy“.

⁴¹ Viz 18. bod odůvodnění směrnice 98/48/ES.

určitých druhů informací⁴²); opatření týkající se poskytovatele on-line služeb (např. požadavky na odbornou praxi, která se vyžaduje v případě on-line daňového poradce); opatření týkající se poskytování on-line služeb (např. právní předpisy, které stanoví maximální poplatky, jež lze účtovat, povinné pojištění nebo povinnosti týkající se podávání zpráv) a opatření vztahující se na příjemce těchto služeb (např. omezení účasti na určitou věkovou skupinu, opatření platná pro konkrétní kategorie příjemců, jako jsou nezletilí), jakož i rozšíření výlučného práva na provozování určitých hazardních her uděleného veřejnému subjektu pro celé území státu na provozování těchto her na internetu⁴³.

Je nanejvýš důležité zdůraznit, že se povinnost předchozího oznámení nevztahuje na veškeré navrhované vnitrostátní předpisy, které se mohou – přímo či nepřímo výslovně nebo zprostředkovaně – týkat služeb informační společnosti. Pro účely směrnice bude třeba oznámit předem pouze omezený počet a náležitě vymezenou kategorii navrhovaných vnitrostátních předpisů, a to konkrétně předpisy specificky zaměřené na služby informační společnosti. Žádné jiné předpisy týkající se služeb se neoznamují.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je třeba zmínit, že směrnice vyžaduje oznámení regulačních návrhů, jejichž odůvodnění, obsah nebo účel⁴⁴ naznačují, že mají přímo a otevřeně, zcela nebo částečně regulovat služby informační společnosti. Ustanovení vnitrostátního regulačního nástroje musí být výslovně vypracována nebo každopádně konkrétně navržena tak, aby zohledňovala skutečnost, že činnost/služba je poskytována „na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb“.

Jiným bodem, který je nutné zdůraznit, je skutečnost, že oznámeny musí být nejen regulační nástroje, které jsou *celkově* věnovány službám informační společnosti (např. zákon o elektronických podpisech). Oznámeny musí být rovněž předpisy, *kteří se pouze částečně* (například jeden článek či dokonce odstavec) týkají specificky služby informační společnosti (např. v zákoně o pornografii konkrétní ustanovení o odpovědnosti poskytovatele internetového připojení)⁴⁵.

Předpis se považuje za „zaměřený specificky na služby informační společnosti s ohledem jak na jeho odůvodnění, tak na jeho znění“, pokud sleduje tento záměr nebo cíl v některých svých ustanoveních. I v případě, že ze samotného znění vnitrostátního předpisu nevyplývá, že jeho cílem je alespoň částečně specificky regulovat služby informační společnosti, může tento cíl nicméně jasně vyplývat z odůvodnění tohoto předpisu, jak je uvedeno, v souladu s příslušnými vnitrostátními výkladovými pravidly relevantními v tomto ohledu, zejména v přípravných pracích k uvedenému předpisu⁴⁶.

Na druhou stranu není nutné oznamovat technické předpisy, které se službami informační společnosti souvisejí pouze nepřímo, zprostředkovaně nebo mimochodem, tj. předpisy, které se týkají hospodářské činnosti obecně, aniž by braly v úvahu obvyklé technické postupy při poskytování služeb informační společnosti (např. ustanovení zakazující šíření pedofilního materiálu jakýmkoli způsobem přenosu, včetně internetu nebo elektronické pošty kromě jiných možných způsobů šíření, nebo ustanovení vztahující se na zprostředkovatelskou službu, která je

⁴² Věc VG Media, C-299/17, EU:C:2019:716.

⁴³ Věc Sportingbet a Internet Opportunity Entertainment, C-275/19, EU:C:2020:856.

⁴⁴ Výše citovaný rozsudek ve věci Falbert, C-255/16, pozn. pod čarou č. 41.

⁴⁵ Viz 17. a 18. bod odůvodnění směrnice 98/48/ES.

⁴⁶ Věc VG Media, C-299/17, EU:C:2019:716.

poskytována prostřednictvím aplikace chytrého telefonu a je nedílnou součástí komplexní služby, jejíž hlavní složkou je přepravní služba⁴⁷). Stejně tak vnitrostátní opatření, které nezmiňuje informační společnost a vztahuje se bez rozdílu na všechny druhy služby „dispečinku“, bez ohledu na to, zda je tato služba poskytována po telefonu, nebo prostřednictvím počítačové aplikace, nelze považovat za opatření výslovně zaměřené na služby informační společnosti, a tudíž by se nemělo pokládat za technické předpisy⁴⁸.

„3. Tato směrnice se nevztahuje na předpisy týkající se záležitostí upravených právními předpisy Unie v oblasti telekomunikačních služeb, na které se vztahuje směrnice 2002/21/ES“⁴⁹.

Ve směrnici 90/387/EHS⁵⁰ (zrušené směrnicí 2002/21/ES) byly telekomunikační služby vymezeny jako „služby, jejichž poskytování spočívá zcela nebo zčásti v přenosu a směřování signálů po telekomunikační síti telekomunikačními postupy, s výjimkou rozhlasového a televizního vysílání“.

Důvodem této zvláštní výjimky je skutečnost, že v oblasti telekomunikačních služeb (stejně jako ve finančních službách, viz následující oddíl) je již vysoký počet záležitostí harmonizován a tyto záležitosti jsou součástí již existujícího a dostatečně vymezeného regulačního rámce na úrovni EU.

„4. Tato směrnice se nevztahuje na předpisy týkající se záležitostí upravených právními předpisy Unie v oblasti finančních služeb, jejichž příklady jsou uvedeny v příloze II.“

Důvod tohoto vynětí z oblasti působnosti směrnice je stejný jako v předchozím případě, a sice skutečnost, že tyto předpisy jsou součástí již dostatečně stanoveného právního rámce Unie.

Čistě jako vodítko je v příloze II směrnice (EU) 2015/1535 uveden neúplný seznam finančních služeb.

„5. S výjimkou čl. 5 odst. 3 se tato směrnice nevztahuje na předpisy vydané regulovanými trhy ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES nebo pro tyto trhy anebo vydané jinými trhy nebo subjekty provádějícími na těchto trzích clearingové nebo zúčtovací operace nebo pro tyto trhy a subjekty.“

Směrnice 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 upravuje obchodní činnosti na finančních trzích a zvyšuje ochranu investorů⁵¹.

V důsledku této výjimky se povinnost předchozího oznámení nevztahuje na předpisy vypracované regulovanými trhy či jinými trhy nebo subjekty provádějícími na těchto trzích clearingové nebo zúčtovací operace nebo předpisy týkající se těchto trhů a subjektů. Jedinou povinností, které tyto předpisy v zájmu minimální transparentnosti podléhají, je povinnost týkající se oznámení „ex

⁴⁷ Viz rozsudek ve věci Uber France, C-320/16, EU:C:2018:221.

⁴⁸ Věc Star Taxi app, C-62/19, EU:C:2020:980.

⁴⁹ Viz pozn. pod čarou č. 25.

⁵⁰ Směrnice Rady 90/387/EHS ze dne 28. června 1990 o vytvoření vnitřního trhu telekomunikačních služeb zavedením otevřeného přístupu k telekomunikační síti (Úř. věst. L 192, 24.7.1990, s. 1).

⁵¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů (Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1) byla zrušena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349), a to s účinností od 3. ledna 2018.

post“, tj. měly by být Komisi oznámeny po přijetí na vnitrostátní úrovni podle čl. 5 odst. 3, což je – jak je uvedeno v čl. 1 odst. 5 – jediné ustanovení ve směrnici, které se na tyto předpisy vztahuje.

„f) ‚technickým předpisem‘ [se rozumí] technické specifikace a jiné požadavky nebo předpisy pro služby včetně příslušných správních předpisů, jejichž dodržování je při uvedení na trh, při poskytování služby, při usazování poskytovatele služeb nebo při používání v členském státě nebo na jeho větší části závazné *de iure* nebo *de facto*, jakož i právní a správní předpisy členských států zakazující výrobu, dovoz, prodej nebo používání určitého výrobku nebo zakazující poskytování nebo využívání určité služby nebo usazování poskytovatele služeb, s výjimkou předpisů stanovených v článku 7.“

V definici pojmu „technický předpis“ obsahuje písmeno f) informace týkající se druhu textů, které musí být oznámeny v rámci postupu pro poskytování informací v této oblasti stanoveného ve směrnici.

Na straně jedné existují „technické specifikace“ a „jiné požadavky“ nebo „předpisy pro služby“ (viz výše uvedené definice), které jsou stanoveny členskými státy a které se vztahují na průmyslové výrobky a zemědělské produkty a na služby informační společnosti, a na straně druhé existují „právní a správní předpisy členských států zakazující určité činnosti“.

Aby se dokument považoval za *technický předpis*, „technickou specifikaci“, „jiný požadavek“ nebo „předpis pro služby“, musí splňovat tyto podmínky:

- musí být „povinný“ (tj. závazný *de iure* nebo *de facto*, viz níže). Tato vlastnost, která je neodmyslitelně spojena s dokumenty vyhotovenými orgány veřejné moci, na něž se směrnice vztahuje, představuje významný rozdíl mezi *technickým předpisem* a *normou*, kterou vypracovávají soukromé subjekty a je v podstatě dobrovolná⁵²,
- musí ovlivňovat uvádění na trh nebo používání průmyslových výrobků a zemědělských produktů, poskytování služby nebo usazení poskytovatele služeb v určitém členském státě nebo na jeho podstatné části.

Technickými předpisy ve smyslu směrnice mohou být rovněž správní předpisy vztahující se na specifikaci, na „jiný požadavek“ nebo na „předpis pro služby“. Tato opatření musí být stejně jako všechny technické předpisy oznámena podle směrnice, pokud je vydávají ústřední vlády členských států nebo některý z jejich orgánů, jak je stanoveno v seznamu vyhotoveném Komisí v rámci stálého výboru podle směrnice^{53,54}.

Určité technické specifikace, „jiné požadavky“ nebo předpisy pro služby, které vyhovují definici technických předpisů, jsou z oblasti působnosti směrnice vyňaty, konkrétně tehdy, pokud pouze plní závazné akty Unie⁵⁵, nebo se omezují na výkon rozsudku Soudního dvora Evropské unie, jak je stanoveno v článku 7 směrnice.

⁵² V určitých případech se však dodržování normy může stát povinným, takže pak norma získává status „technického předpisu“.

⁵³ Věc Star Taxi app, C-62/19, EU:C:2020:980.

⁵⁴ Seznam orgánů, které musí oznamovat návrhy technických předpisů (kromě ústředních vlád členských států) (čl. 1 bod 11 směrnice 98/34/ES) (Úř. věst. C 127, 31.5.2006, s. 14).

⁵⁵ Věc Canal Satellite Digital, C-390/99, EU:C:2002:34; věc Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496.

„Závazná“ povaha technické specifikace, „jiného požadavku“ nebo předpisu pro služby může být zajištěna dvěma způsoby:

1. *de iure*, je-li jejich dodržování stanoveno jako povinné prostřednictvím opatření přijatého přímo příslušnými orgány veřejné moci nebo přičitatelného těmto orgánům.

Například podmínky týkající se výroby džemů nebo zavařenin v malém měřítku stanovené nařízením se budou považovat za technický předpis, který je závazný *de iure*. Totéž platí pro zákaz používání plastových lahví při uvádění minerálních vod na trh, jak stanoví vyhláška, apod.;

2. *de facto*, kdy technická specifikace není stanovena formálně závazným aktem dotyčného státu, ale kdy stát vyzývá k jejímu dodržování. V důsledku podobných účinků, které mohou mít na obchod, se tato opatření pokládají za rovnocenná závazným předpisům.

V písmenu f) jsou uvedeny tři příklady nejdůležitějších a nejčastějších technických předpisů *de facto* s cílem objasnit pojem, který v původním znění směrnice definován nebyl a který vedl k rozdílným výkladům, jež bránily správnému uplatňování informačního postupu.

„Technické předpisy *de facto* zahrnují:

i) *právní nebo správní předpisy členského státu, které odkazují buď na technické specifikace, jiné požadavky nebo předpisy pro služby, nebo na profesní pravidla nebo pravidla správné praxe, které samy obsahují odkaz na technické specifikace, jiné požadavky nebo předpisy pro služby, přičemž soulad s nimi zakládá předpoklad shody s požadavky uloženými uvedenými právními nebo správními předpisy,*“

Uvedenými právními nebo správními předpisy jsou opatření přijatá vnitrostátními orgány, která odkazují na technické specifikace nebo „jiné požadavky“⁵⁶ či předpisy pro služby obvykle stanovené jinými subjekty než státem (vnitrostátní normalizační organizací), jež nejsou jako takové povinné (např. normy, profesní pravidla nebo pravidla správné praxe), vybízí se však k jejich dodržování, neboť to zakládá předpoklad shody výrobku nebo služby s ustanoveními výše zmíněných opatření.

Tak je tomu zejména tehdy, pokud právní předpis týkající se pojištění zbavuje uživatele výrobků, které splňují určité nepovinné normy, odpovědnosti za prokázání shody se závaznými požadavky, neboť u těchto výrobků existuje předpoklad shody s požadavky.

„ii) *dobrovolné dohody, v nichž je smluvní stranou orgán veřejné moci a které ve veřejném zájmu stanoví shodu s technickými specifikacemi, jinými požadavky nebo předpisy pro služby, s výjimkou specifikací pro nabídková řízení při zadávání veřejných zakázek;*“

Dohody uzavřené mezi hospodářskými subjekty, které stanoví technické specifikace nebo jiné požadavky pro určité výrobky nebo předpisy pro služby, nejsou jako takové závazné, a to vzhledem k jejich původu v soukromém sektoru. Je-li však smluvní stranou jedné z těchto dohod stát, považují se za technické předpisy *de facto*.

Tato okolnost je stále častější, neboť takovéto dohody se staly nástroji vnitrostátní regulační politiky. Některé členské státy je často využívají v odvětvích, jako je automobilový průmysl, chemický průmysl či ropný průmysl, ve většině případů z důvodů ochrany životního prostředí,

⁵⁶ Ve smyslu čl. 1 písm. c) a d) směrnice, jak je vysvětleno výše.

například ke snížení emisí znečišťujících látek z vozidel, omezení vypouštění škodlivých látek do vody nebo používání určitých druhů balení atd. V oblasti služeb informační společnosti je vhodným příkladem takovéto dobrovolné dohody oznámené znění návrhu pravidel správné praxe při dobrovolném uchovávání údajů o komunikaci.

Tyto dohody umožňují větší flexibilitu při provádění opatření nezbytných k dosažení cílů právních předpisů a dobrovolná účast dotčeného odvětví zajišťuje jejich splnění.

Mají-li tyto dohody spadat do oblasti působnosti směrnice (EU) 2015/1535, musí být jejich účastníkem stát. Aby byl orgán veřejné moci schopen plnit informační povinnost, která je mu uložena, a zohlednit připomínky Komise nebo členského státu v rámci informačního postupu stanoveného směrnicí, musí být smluvní stranou stát.

„iii) technické specifikace, jiné požadavky nebo předpisy pro služby, které souvisejí s daňovými nebo finančními opatřeními ovlivňujícími spotřebu výrobků nebo služeb tím, že vyzývají ke shodě s těmito technickými specifikacemi, jinými požadavky nebo předpisy pro služby; to však neplatí pro technické specifikace, jiné požadavky nebo předpisy pro služby, které se týkají národních systémů sociálního zabezpečení.“

Daňová nebo finanční opatření, na něž se v tomto odstavci odkazuje, stanoví vnitrostátní orgány veřejné moci za jiným účelem, než jaký obvykle sledují daňové právní předpisy členských států.

Mají být účinnými nástroji při provádění politik, o nichž bylo rozhodnuto na vnitrostátní úrovni, zejména za účelem ochrany životního prostředí nebo příjemců služeb (především spotřebitelů), neboť mají v zásadě ovlivnit chování těchto příjemců s ohledem na konkrétní výrobek nebo službu.

Toto ustanovení směrnice vzniklo kvůli některým případům daňových pobídek poskytnutých „čistým vozidlům“, která splňují určité emisní limity nebo která jsou vybavena katalyzátory. Zkušenosti ukázaly, že členské státy často spojovaly pobídky s určitými podmínkami, přičemž výsledkem bylo to, že zavedený systém byl v rozporu s právem Unie. Bylo zřejmé, že je nutné přezkoumávat i tyto návrhy.

Kategorie dotyčných opatření zahrnuje zejména opatření, která mají podporovat pořizování výrobků vyhovujících určitým specifikacím, a to poskytnutím finančních nástrojů (např. dotací na nákup určitých tepelných spotřebičů splňujících stanovené technické požadavky), nebo naopak odrazováním od jejich nákupu (např. vyloučení grantů ve stavebnictví, jsou-li používány materiály s určitými vlastnostmi). To zahrnuje také daňová a finanční opatření, která mohou ovlivnit spotřebu tím, že vyzývají ke shodě s „jinými požadavky“ ve smyslu směrnice (např. osvobození obalů daných výrobků od ekologické daně, je-li zaveden zálohový systém, nebo osvobození určitých výrobků od ekologické daně v případě zavedení systému sběru a recyklace). Tato kategorie opatření se podobně týká opatření zaměřených na vybízení k pořizování služeb s určitými vlastnostmi (např. služeb obdržených prostřednictvím zvláštních zařízení nebo pocházejících od hospodářských subjektů usazených v určitých oblastech), nebo na odrazování od jejich pořízení.

Směrnice (EU) 2015/1535 se nevztahuje na všechny daňové nebo finanční právní předpisy členských států; týká se pouze „technických specifikací“, „jiných požadavků“ nebo předpisů pro služby souvisejících s daňovými či finančními opatřeními, jejichž cílem je změna chování

spotřebitelů nebo příjemců služeb⁵⁷. Daňová nebo finanční opatření nejsou jako taková předmětem přezkumu ze strany Komise nebo členských států. Posouzení opatření Komisí či jinými členskými státy je omezeno na technické specifikace nebo jiné požadavky či předpisy pro služby, které obsahuje, a jejich podrobné připomínky nebo stanoviska se mohou týkat pouze toho hlediska opatření, které může bránit obchodu nebo v případě předpisů pro služby volnému pohybu služeb nebo svobodě usazování poskytovatelů služeb. Dotčené návrhy využívají také zvláštní zacházení s ohledem na období pozastavení prací (viz čl. 7 odst. 4), jelikož pro přijetí těchto dokumentů členskými státy není žádné takovéto období stanoveno (viz kapitola II oddíl III).

Je třeba zdůraznit, že navrhované právní předpisy, které obsahují „daňová nebo finanční opatření“ ve smyslu směrnice (EU) 2015/1535, musí být oznámeny podle této směrnice i tehdy, pokud dotyčná opatření představují také státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, přičemž v tomto případě musí být Komisi taková opatření oznámena rovněž podle čl. 108 odst. 3 SFEU předtím, než se uvedou v účinnost.

Vyloučena jsou rovněž opatření spojená s národními systémy sociálního zabezpečení (např. předpis, který podmiňuje úhradu léčivého přípravku určitým druhem balení).

Vnitrostátní právní a správní předpisy zakazující výrobu, dovoz, uvádění na trh a používání určitého výrobku nebo v případě služby informační společnosti zakazující poskytování nebo používání služby nebo usazení poskytovatele služeb se za účelem oznamovací povinnosti podle směrnice (EU) 2015/1535 považují za technické předpisy, a to navíc k technickým specifikacím, „jiným požadavkům“ a předpisům pro služby, které ukládají povinné požadavky *de iure* a *de facto*.

Aby opatření spadala do této čtvrté kategorie technických předpisů týkajících se zákazu mimo jiné používání, musí mít dosah, který jde jasně nad rámec omezení určitých možných způsobů používání dotčeného výrobku nebo služby, a neomezuje se na pouhé omezení jejich používání. Uvedená kategorie technických předpisů se totiž vztahuje především na vnitrostátní opatření, která neumožňují žádné jiné používání výrobku, s výjimkou čistě okrajového, které je možno od dotčeného výrobku důvodně očekávat^{58,59}.

Tyto zákazy představují krajní formu technického předpisu. Pokud nejsou odůvodněné podle článku 36 nebo článku 52 SFEU nebo nejsou přiměřené ve vztahu k nezbytným požadavkům ve smyslu judikatury Soudního dvora, představují překážky *par excellence* pro volný pohyb zboží a služeb a svobodu usazování v Unii⁶⁰.

„Patří sem technické předpisy přijaté orgány určenými členskými státy a uvedenými na seznamu vypracovaném a případně aktualizovaném Komisí ve výboru uvedeném v článku 2.

Stejný postup se použije pro změnu tohoto seznamu;“

Seznam orgánů, na který se v tomto odstavci odkazuje, byl zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie*⁶¹.

⁵⁷Věc Admiral Sportwetten a další, C-711/19, EU:C:2020:812.

⁵⁸ Věc Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246 a věc Município de Palmela, C-144/16, EU:C:2017:76.

⁵⁹ Věc ECO-WIND Construction, C-727/17, EU:C:2020:393.

⁶⁰ Věc Lidl Italia, C-303/04, EU:C:2005:528.

⁶¹ Seznam orgánů, které musí oznamovat návrhy technických předpisů (kromě ústředních vlád členských států) (čl. 1 bod 11 směrnice 98/34/ES) (Úř. věst. C 127, 31.4.2006, s. 14).

„g) ‚návrhem technického předpisu‘ [se rozumí] znění technické specifikace, jiného požadavku nebo předpisu pro služby včetně správních předpisů, které je vypracováno se záměrem vydat tuto specifikaci, jiný požadavek nebo předpis pro služby, nebo je v konečném stadiu nechat vydat jako technický předpis a které je ve stadiu přípravy, kdy ještě mohou být provedeny zásadní změny.“

V tomto odstavci je vymezen pojem „návrh technického předpisu“: aby se technický předpis pokládal za návrh, musí být ve stadiu přípravy, kdy ještě mohou být provedeny „zásadní změny“ jeho znění.

Postup při poskytování informací v oblasti technických předpisů stanovený směrnicí umožňuje, aby po dokončení přezkumu zaslaných návrhů Komise a členské státy požádaly regulační orgán o změnu znění, o němž se usuzuje, že je v rozporu s pravidly vnitřního trhu.

Je na každém členském státě, aby v souladu se svým legislativním procesem rozhodl o stádiu, ve kterém mají být návrhy technických předpisů zaslány Komisi, dokud ještě mohou být provedeny zásadní změny.

V tomto ohledu je třeba uvést, že vnitrostátní opatření, jež reprodukuje či nahrazuje stávající technické předpisy, které byly v případě, že byly přijaty po vstupu směrnice 83/189/EHS v platnost, řádně oznámeny Komisi, aniž by byly připojeny nové nebo dodatečné specifikace, nelze pokládat za „návrh“ technického předpisu ve smyslu čl. 1 písm. g) směrnice (EU) 2015/1535, a nepodléhá tudíž oznamovací povinnosti⁶².

V čl. 1 odst. 2 až 6 směrnice jsou obsaženy tyto výjimky:

„2. Tato směrnice se nevztahuje na:

a) služby rozhlasového vysílání;

b) služby televizního vysílání uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. e) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU⁶³.

3. Tato směrnice se nevztahuje na předpisy týkající se záležitostí upravených právními předpisy Unie v oblasti telekomunikačních služeb, na které se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES⁶⁴.“

Ve směrnici 2002/21/ES je služba elektronických komunikací definována jako „*služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové vysílání, s výjimkou služeb poskytujících obsah nebo vykonávajících redakční dohled nad obsahem přenášeným prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací; pojem nezahrnuje služby informační společnosti, jak jsou definovány v článku 1 směrnice 98/34/ES, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací;“*.

⁶² Rozsudek ze dne 3. června 1999 ve věci Colim, C-33/97, EU:C:1999:274, bod 22.

⁶³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/ES ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1).

⁶⁴ Viz pozn. pod čarou č. 25.

„4. Tato směrnice se nevztahuje na předpisy týkající se záležitostí upravených právními předpisy Unie v oblasti finančních služeb, jejichž příklady jsou uvedeny v příloze II.“

Důvod tohoto vyloučení z oblasti působnosti směrnice je stejný, jak bylo uvedeno výše, a sice skutečnost, že tyto předpisy jsou součástí již dostatečně stanoveného právního rámce Evropské unie.

Čistě jako vodítko je v příloze II směrnice (EU) 2015/1535 uveden neúplný seznam finančních služeb.

„5. S výjimkou čl. 5 odst. 3 se tato směrnice nevztahuje na předpisy vydané regulovanými trhy ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES⁶⁵ nebo pro tyto trhy anebo vydané jinými trhy nebo subjekty provádějícími na těchto trzích clearingové nebo zúčtovací operace nebo pro tyto trhy a subjekty.“

V důsledku této výjimky se povinnost předchozího oznámení nevztahuje na předpisy vypracované regulovanými trhy či jinými trhy nebo subjekty provádějícími na těchto trzích clearingové nebo zúčtovací operace nebo předpisy týkající se těchto trhů a subjektů. Jedinou povinností, které tyto předpisy podléhají v zájmu minimální transparentnosti, je povinnost oznámení „*ex post*“, tj. měly by být Komisi oznámeny po přijetí na vnitrostátní úrovni podle čl. 5 odst. 3, což je – jak je uvedeno v čl. 1 odst. 5 čtvrtém pododstavci – jediné ustanovení ve směrnici, které se na tyto předpisy vztahuje.

„6. Tato směrnice se nevztahuje na opatření, která členské státy považují podle Smluv za nezbytná pro ochranu osob, zejména pracovníků, při používání výrobků, pokud tato opatření nemají na výrobky vliv.“

Toto ustanovení posiluje koncept uvedený již v čl. 1 odst. 1 písm. c) a d) směrnice za účelem zahrnutí technických specifikací, které ovlivňují charakteristiky výrobku.

⁶⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů (Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1), zrušená ode dne 2.1.2018 směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349).

KAPITOLA II: POSTUP VZTAHUJÍCÍ SE NA TECHNICKÉ PŘEDPISY

I. Sdělování a rozesílání informací o návrzích technických předpisů a možné reakce Komise a členských států

„Článek 5

1. S výhradou článku 7 sdělí členské státy neprodleně Komisi každý návrh technického předpisu s výjimkou případu, kdy se jedná pouze o úplné převzetí mezinárodní nebo evropské normy a kdy postačí informace o dotyčné normě; členské státy současně Komisi sdělí důvody, pro které je nezbytné takový technický předpis přijmout, pokud již nebyly uvedeny v samotném návrhu.

Je-li to vhodné a nebylo-li tak již učiněno předchozím sdělením, oznámí členské státy současně Komisi znění základních právních předpisů, které jsou zásadně a přímo dotčeny, pokud je znalost těchto znění nezbytná pro posouzení účinků navrhovaného technického předpisu.

Členské státy sdělí Komisi v souladu s podmínkami uvedenými v prvním a druhém pododstavci tohoto odstavce znovu návrh technického předpisu, provedou-li v něm změny, které zásadně změní oblast jeho působnosti, zkrátí původně předpokládanou dobu jeho zavedení nebo doplní či zpřísní specifikace nebo požadavky.

Pokud návrh technického předpisu směřuje k omezení uvádění chemické látky, přípravku nebo výrobku na trh nebo jejich používání z důvodu ochrany veřejného zdraví, spotřebitelů nebo životního prostředí, předají členské státy rovněž buď přehled všech příslušných údajů o příslušné látce, přípravku nebo výrobku a o známých a dostupných náhražkách, nebo odkazy na ně, jsou-li takové údaje dostupné, a sdělí předpokládané účinky opatření na veřejné zdraví a ochranu spotřebitele a životního prostředí společně s analýzou rizik provedenou odpovídajícím způsobem v souladu se zásadami stanovenými v příslušné části oddílu II.3 přílohy XV nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006⁶⁶.

Komise neprodleně oznámí ostatním členským státům návrh technického předpisu a všechny dokumenty, které jí byly předány; může tento návrh předložit rovněž výboru uvedenému v článku 2 této směrnice a popřípadě výboru příslušnému pro danou oblast, aby se k němu vyjádřily.

U technických specifikací nebo jiných požadavků nebo předpisů pro služby uvedených v čl. 1 odst. 1 písm. f) druhém pododstavci bodě iii) této směrnice se podrobné připomínky nebo stanoviska Komise nebo členských států mohou týkat pouze toho hlediska opatření, které může bránit obchodu nebo v případě předpisů pro služby volnému pohybu služeb nebo svobodě usazování poskytovatelů služeb, nikoli jeho hlediska daňového nebo finančního.

2. Komise a členské státy mohou členskému státu, který předložil návrh technického předpisu, předat připomínky, které tento členský stát vezme v co největší míře v úvahu při následné přípravě technického předpisu.

⁶⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

3. *Členské státy neprodleně sdělí konečné znění technického předpisu Komisi.*

4. *Informace poskytnuté podle tohoto článku nejsou považovány za důvěrné, pokud o to oznamující členský stát výslovně nepožádá. Každá taková žádost musí být odůvodněna.*

Byla-li v podobných případech přijata nezbytná ochranná opatření, mohou si výbor uvedený v článku 2 a vnitrostátní orgány vyžádat znalecký posudek od fyzických nebo právnických osob činných v soukromém sektoru.

5. *Jsou-li navrhované technické předpisy součástí opatření, jejichž sdělení Komisi ve stadiu návrhu vyžaduje jiný akt Unie, mohou členské státy provést sdělení ve smyslu odstavce 1 podle tohoto jiného aktu, pokud výslovně uvedou, že uvedené sdělení je rovněž sdělením pro účely této směrnice.*

Nečinnost Komise ve věci návrhu technického předpisu podle této směrnice nemá vliv na žádné rozhodnutí, které by mohlo být přijato podle jiných aktů Unie.“

V článku 5 jsou uvedeny povinnosti členských států, resp. Komise v rámci postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a jejich možné reakce, a to kromě reakcí týkajících se období pozastavení prací, jež je třeba dodržet před přijetím oznámených návrhů, jak je uvedeno v článku 6 směrnice.

První fáze: informační povinnost

a) Povinnosti členských států

1. Obecná pravidla

Aby byla zaručena transparentnost vnitrostátních iniciativ, vyžaduje článek 5 směrnice, aby členské státy neprodleně sdělily Komisi každý návrh technického předpisu, který mají v úmyslu přijmout.

Zasláno musí být celé znění návrhu aktu obsahujícího návrh technického předpisu⁶⁷. Povinnost týkající se pozastavení prací se však vztahuje pouze na technické předpisy.

Pokud návrh znamená úplné převzetí mezinárodní nebo evropské normy do vnitrostátního práva, může navíc členský stát odkázat na tuto normu namísto sdělení celého znění⁶⁸.

V době oznámení musí oznamující členský stát zaslat Komisi také znění základních právních předpisů, uvést právní kontext oznámeného návrhu a usnadnit jeho posouzení (například v případě, mění-li oznámený návrh základní znění)⁶⁹. Nejsou-li tyto základní právní předpisy zaslány, může si je Komise vyžádat po obdržení návrhu.

⁶⁷ Věc Komise v. Itálie, C-279/94, EU:C:1996:396; věc Ince, C-336/14, EU:C:2016:72; věc Município de Palmela, C-144/16, EU:C:2017:76.

⁶⁸ Tento odkaz umožňuje Komisi a členským státům, které si to přejí, získat bez potíží znění normy stanovené jako povinné.

⁶⁹ Věc Komise v. Belgie, C-145/97, EU:C:1998:212.

Tato povinnost je spojena s povinností oznámit důvody přijetí navrhovaných opatření⁷⁰.

Aby se usnadnilo pochopení a analýza návrhu, doporučuje se také, aby členské státy poskytl případné doplňující právní nebo ekonomické informace dokládající odůvodnění a dopad přijetí navrhovaného technického předpisu (posouzení dopadů, statistické údaje, ekonomické údaje týkající se trhu v dotyčném odvětví atd.).

Každý členský stát určí centrální koordinační místo odpovědné za oznamování návrhů technických předpisů Komisi a za koordinaci s příslušnými ministerstvy na vnitrostátní úrovni (seznam těchto centrálních koordinačních míst, tzv. „kontaktních míst“, je k dispozici na internetových stránkách na adrese: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/cs/contact/>).

V praxi oznámení návrhu technického předpisu Komisi zahrnuje předložení oznamovací zprávy Komisi.

Tato „oznamovací zpráva“ má šestnáct bodů, z nichž každý odpovídá konkrétní požadované informaci. Například v bodě 16 musí oznamující členský stát uvést, zda návrh zahrnuje aspekty týkající se technických překážek obchodu (Dohoda WTO o technických překážkách obchodu), nebo sanitární a fytosanitární aspekty.

Po přijetí oznámeného návrhu musí oznamující členský stát zaslat konečné znění technického předpisu (čl. 5 odst. 3 směrnice). Komise bude tudíž moci posoudit, zda členský stát sladil znění s právem Unie a případně přijal nezbytná opatření.

Pokud členský stát přijal oznámený návrh, aniž by vzal v úvahu podrobné stanovisko k návrhu technického předpisu vydané Komisí či jinými členskými státy, může Komise zahájit řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU⁷¹.

Podle článku 259 SFEU mohou danou věc postoupit Komisi samotné členské státy za účelem zahájení řízení o nesplnění povinnosti u Soudního dvora EU proti členskému státu, který podle jejich názoru nesplnil své povinnosti⁷².

2. Zvláštní případy

2.1 *Jedno oznámení platné pro více aktů Unie.*

⁷⁰ Přezkum předložených důvodů ukazuje, že nejčastěji souvisejí s ochranou osob nebo zvířat, životního prostředí, veřejné bezpečnosti nebo s informováním spotřebitelů.

⁷¹ V článku 258 SFEU (bývalý článek 226) se stanoví, že „*má-li Komise za to, že členský stát nesplnil povinnost, která pro něj ze Smluv vyplývá, vydá o tom odůvodněné stanovisko poté, co umožní tomuto státu podat vyjádření. Nevyhoví-li tento stát stanovisku ve lhůtě stanovené Komisí, může Komise předložit věc Soudnímu dvoru Evropské unie.*“

⁷² Článek 259 SFEU (bývalý článek 227) stanoví, že „*má-li členský stát za to, že jiný členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá ze Smluv, může věc předložit Soudnímu dvoru Evropské unie.*

Dříve než členský stát podá proti jinému členskému státu žalobu pro údajné nesplnění povinnosti, která pro něj vyplývá ze Smluv, předloží věc Komisi.

Komise vydá odůvodněné stanovisko poté, co umožní zúčastněným státům, aby si navzájem předložily písemná i ústní vyjádření.

Nevydá-li Komise takové stanovisko ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy jí věc byla předložena, může být věc předložena Soudnímu dvoru Evropské unie i bez stanoviska Komise.“

Souběžně s oznamovacím postupem podle směrnice (EU) 2015/1535 ukládá oznamovací povinnost řada jiných legislativních aktů Unie. Aby se usnadnil úkol členských států a Komise v případech překrývajících se oznamovacích postupů, tj. vyžaduje-li několik aktů Unie, aby členský stát oznámil stejné znění ve stádiu návrhu, byl zaveden postup „jednotného kontaktního místa“.

Členské státy mohou podat oznámení pouze jednou, v době oznámení však musí uvést (v bodě 7 oznamovací zprávy) všechny konkrétní akty Unie, podle nichž se oznámení návrhu rovněž pokládá za platné.

Po oficiálním vyrozumění, že oznámení je platné pro několik postupů EU, je tudíž vnitrostátní návrh posouzen na základě své podstaty podle každého aktu Unie, jehož se týká, a v rámci každého postupu podléhá stanovisku Komise.

Z tohoto důvodu nečinnost Komise ve věci daného návrhu podle směrnice (EU) 2015/1535 „nemá vliv na žádné rozhodnutí, které by mohlo být přijato podle jiných aktů Unie“ (čl. 5 odst. 5 druhý pododstavec).

2.2 Již zaslané základní právní předpisy. V zájmu zajištění efektivit jsou členské státy osvobozeny rovněž od povinnosti zaslat znění základních právních předpisů týkajících se návrhu technického předpisu Komisi, pokud tak již bylo učiněno předchozím sdělením.

Tak je tomu například tehdy, je-li účelem návrhu technického předpisu změna technického předpisu, který již byl oznámen dříve.

V bodě 10 oznamovací zprávy musí oznamující členský stát uvést odkazy a čísla oznámení znění základních právních předpisů.

2.3 Doplnková dokumentace. Směrnice naopak ukládá členským státům povinnost s ohledem na návrhy technických předpisů, které směřují k omezení uvádění chemické látky, přípravku nebo výrobku na trh nebo jejich používání z důvodu ochrany veřejného zdraví, spotřebitelů nebo životního prostředí (viz čl. 5 odst. 1 čtvrtý pododstavec).

U takovýchto návrhů musí členské státy poskytnout přehled všech příslušných dostupných údajů o příslušné chemické látce, přípravku nebo výrobku a o známých náhražkách, nebo odkazy na ně, a sdělit předpokládané účinky opatření a výsledky analýzy rizik.

V tomto ohledu směrnice upřesňuje, že analýza musí být provedena v souladu se zásadami stanovenými v nařízení REACH⁷³.

2.4 Nové oznámení. Členské státy musí znovu oznámit návrh, který již byl přezkoumán podle ustanovení směrnice, pokud mezitím provedly zásadní změny jeho znění.

⁷³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

V čl. 5 odst. 1 třetím pododstavci je uvedeno, že se změny znění návrhu považují za zásadní, pokud mění oblast jeho působnosti, zkrátí původně předpokládanou dobu jeho zavedení⁷⁴, doplní specifikace nebo požadavky⁷⁵, či je zpřísní.

Je třeba zdůraznit, že oznámení není nutné v případě pouhé novelizace ustanovení, která jsou již v platnosti (např. v případě konsolidace) a která nemají právní účinek, nebo samozřejmě v případech stanovených v článku 7 směrnice (např. začlenění poznámek uvedených Komisí v podrobném stanovisku do znění návrhu⁷⁶, viz níže).

b) Povinnosti Komise

Pokud byl Komisi oznámen nový návrh vnitrostátního technického předpisu, musí veškeré informace předložené oznamujícím členským státem předat všem ostatním členským státům (čl. 5 odst. 1 pátý pododstavec směrnice).

Toto sdělení informací umožní všem členským státům plně se zapojit do postupu monitorování stanoveného směrnici.

Komise také umístí veškeré oznámené návrhy a jejich překlady na svých internetových stránkách⁷⁷, což všem hospodářským subjektům na jednotném trhu umožní učinit si představu o navrhovaných vnitrostátních právních předpisech a vyjádřit se k nim, vyjma v případě, kdy podle čl. 5 odst. 4 směrnice oznamující členský stát výslovně požádá, aby s ohledem na hospodářské subjekty byly informace sdělené Komisí výjimečně považovány za důvěrné, a takovouto žádost odůvodní.

Důvěrnost oznámených návrhů technických předpisů podle čl. 5 odst. 4 směrnice by měla být uplatněna výjimečně, neboť představuje odchylku od zásady transparentnosti. Komise pozorně sleduje využívání důvěrných oznámení podle čl. 5 odst. 4 směrnice ze strany členských států a v případě podezření na zneužití tohoto ustanovení přijme potřebná opatření⁷⁸. Jak se vyžaduje v čl. 5 odst. 4 směrnice, takovéto žádosti musí být odůvodněné. Komise tyto důvody uvádí v databázi TRIS. V databázi TRIS jsou mimoto vždy dostupné určité základní informace o oznámeném opatření, například název opatření.

Směrnice Komisi umožňuje předložit návrh stálému výboru nebo „výboru příslušnému pro danou oblast“, aby se k němu vyjádřily (čl. 5 odst. 1 pátý pododstavec směrnice). Zmíněnými výbory jsou výbory, které se zabývají odvětvovými směrnicemi, jako je Výbor pro posuzování shody a

⁷⁴ V rozsudku ve věci *Ivansson a další*, C-307/13, EU:C:2014:2058, Soudní dvůr konstatoval, že se na datum, které vnitrostátní orgány nakonec zvolily pro vstup v platnost vnitrostátního opatření, vztahuje povinnost sdělit ho Komisi, jak je stanovena v čl. 8 odst. 1 směrnice 98/34 (nyní čl. 5 odst. 1 směrnice (EU) 2015/1535), pokud byla doba zavedení uvedeného vnitrostátního opatření skutečně změněna a pokud byla zásadní, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

⁷⁵ Věc *Komise v. Německo*, C-317/92, EU:C:1994:212.

⁷⁶ Věc *Belgische Petroleum Unie a další*, C-26/11, EU:C:2013:44.

⁷⁷ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris>

⁷⁸ Viz v tomto ohledu rozhodnutí veřejné ochránky práv ve věci 2204/2018/TE.

pro dozor nad trhem v oblasti telekomunikací (TCAM) zřízený směrnicí 99/5/ES⁷⁹ pro rádiová zařízení.

V praxi odpovídá za řízení postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů Komise. Celý postup, včetně reakcí na oznámené návrhy, se zakládá na systému elektronické výměny údajů, které jsou přenášeny v souladu s nomenklaturou stanovenou Komisí.

Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky jedná jako ústřední místo pro přijímání všech zpráv, znění a oznámení sdělených členskými státy bez ohledu na oblast návrhu předpisu (strojírenství, potravinářské výrobky a zemědělské produkty, doprava, stavební výrobky, služby informační společnosti atd.). Po obdržení je oznámený návrh předán současně všem útvarům Komise, kterých se může oznámené opatření týkat, podle jejich konkrétních nebo horizontálních povinností.

Návrh, který je v rámci postupu rozeslán, předá Komise také všem členským státům, nejprve v jazyce oznamujícího členského státu a poté ve formě překladu do všech či některých úředních jazyků Unie (na žádost a v závislosti na délce návrhu).

Druhá fáze: možné reakce Komise a členských států

Ve tříměsíční lhůtě od oznámení návrhu (tato lhůta odpovídá období pozastavení prací podle čl. 6 odst. 1) Komise a členské státy oznámený návrh přezkoumají, aby posoudily jeho slučitelnost s právem EU, zejména s články 34 a 36, 49 a 56 SFEU, avšak také s příslušnými odvětvovými sekundárními právními předpisy, a v případě potřeby dospěly k rozhodnutí ohledně jeho souladu s dotýcnými ustanoveními.

Výsledky tohoto hodnocení mohou vést ke dvojí reakci Komise a členských států (Komise má navíc zvláštní možnost: odložit přijetí návrhu vzhledem k úsilí o harmonizaci, jak bude vysvětleno níže v poznámkách k článku 6 směrnice). Jedná se tyto možné reakce:

1. Komise a/nebo členské státy mohou rozhodnout, že povaha návrhu technického předpisu nevytváří překážky volného pohybu zboží, volného pohybu služeb informační společnosti a svobody usazování poskytovatelů služeb.

V tomto případě Komise ani členské státy během tříměsíční lhůty nereagují⁸⁰. Na konci tohoto období může oznamující členský stát přijmout návrh technického předpisu bez jakýchkoli dalších povinností kromě sdělení konečného znění technického předpisu Komisi (čl. 5 odst. 3 směrnice).

Toto právo však nevylučuje následný zásah Komise mimo postup podle směrnice (EU) 2015/1535, pokud by se ukázalo, že konečná podoba přijatého předpisu je v rozporu se SFEU nebo se sekundárními právními předpisy EU.

⁷⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 99/5/ES ze dne 9. března 1999 o rádiových zařízeních a telekomunikačních koncových zařízeních a vzájemném uznávání jejich shody, Úř. věst. L 91, 7.4.1999, s. 1, zrušená směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/53/EU ze dne 16. dubna 2014 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání rádiových zařízení na trh (Úř. věst. L 153, 22.5.2014, s. 62).

⁸⁰ Třebaže rozhodnutí o nepřijetí opatření v návaznosti na oznámení není oznamujícímu členskému státu zasláno, představuje formální rozhodnutí Komise.

2. Komise a členské státy mohou členskému státu, který návrh technického předpisu oznámil, zaslat podrobné připomínky nebo stanovisko.

Členské státy EU se tohoto mechanismu účastní za stejných podmínek jako Komise. Mohou vydávat podrobné připomínky a stanoviska k jakémukoli oznámenému návrhu technického předpisu.

Připomínky se zasílají například tehdy, je-li oznámené znění sice v souladu s právem EU, způsobuje však problémy při výkladu, nebo ke svému provedení vyžaduje podrobná ujednání. Mohou obsahovat rovněž celkové hodnocení opatření s přihlédnutím k obecným zásadám práva EU a k politikám prováděným v této souvislosti, nebo informovat členský stát o jeho budoucích povinnostech s ohledem na akty, které budou přijaty na úrovni EU.

Směrnice stanoví, že členské státy vezmou připomínky v úvahu „*v co největší míře*“ (čl. 5 odst. 2). Členské státy však obvykle berou v úvahu připomínky, které obdrží.

Podle směrnice nemá oznamující členský stát formální povinnost na obdržené připomínky odpovědět. V praxi tak někdy členské státy činí dobrovolně.

Podrobná stanoviska (zmíněná později společně s jejich důsledky v článku 6 směrnice) zasílají Komise nebo členské státy tehdy, když se domnívají, že by předpokládané navrhované opatření vytvořilo překážky volného pohybu zboží, volného pohybu služeb informační společnosti nebo svobody usazování poskytovatelů služeb na vnitřním trhu. Cílem těchto podrobných stanovisek je docílit změny navrhovaného opatření, aby se u zdroje odstranily případné výsledné překážky těchto svobod, a jejich následkem je prodloužení období pozastavení prací o další tři měsíce (u výrobků) nebo o měsíc (u služeb informační společnosti).

Tyto záležitosti se týkají nezákonnosti návrhu z hlediska práva Unie v důsledku porušení článků 34, 49 nebo 56 SFEU nebo sekundárních právních předpisů EU. Nejčastější porušení zjištěná v rámci oznamovacího postupu se týkají vnitrostátních předpisů, které jsou v rozporu s články 34, 49 nebo 56 SFEU a/nebo hlavními ustanoveními sekundárních právních předpisů EU týkajících se volného pohybu zboží nebo služeb informační společnosti, zejména z toho důvodu, že některá ustanovení návrhu nejsou nezbytná nebo nejsou přiměřená ve vztahu ke sledovanému cíli, a to v rozporu s požadavkem, který stanovil Soudní dvůr EU s ohledem na výjimky ze základních svobod vnitřního trhu v neharmonizované oblasti.

Podrobné stanovisko nelze v žádném případě vydat k návrhům předpisů, které zakazují výrobu, nepředstavují však potenciální překážku volného pohybu zboží (čl. 7 odst. 2 směrnice).

Na podrobná stanoviska, která jim zašlou Komise nebo jiné členské státy, musí členské státy odpovědět. Členský stát, jemuž je toto stanovisko určeno, musí Komisi nebo jiné členské státy zejména informovat o opatřeních, která má v úmyslu přijmout (zpětvzetí sporného znění, zdůvodnění jeho zachování nebo změna určitých ustanovení k zajištění jeho slučitelnosti s pravidly vnitřního trhu).

Ačkoli směrnice nestanovuje povolenou lhůtu pro odpověď, je vhodné, aby byla odpověď v zájmu účinnosti poskytnuta co nejdříve, pokud možno během období pozastavení prací v délce šesti měsíců v případě zboží, resp. čtyř měsíců u služeb informační společnosti.

Komise se poté vyjádří k opatřením, která členský stát plánuje v reakci na její podrobné stanovisko, aby mu dala vědět, zda jsou tato opatření vhodná k odstranění překážek volného

pohybu zboží, volného pohybu služeb informační společnosti nebo svobody usazování poskytovatelů služeb, jež mohou být důsledkem přijetí daného znění, nebo zda je odůvodnění jeho zachování přijatelné.

Jestliže se Komise domnívá, že odpověď na její podrobné stanovisko není uspokojivá, může v případě, že je návrh skutečně přijat bez potřebných změn, zahájit řízení podle článku 258 SFEU. Každý členský stát má podobně v případě přijetí oznámeného návrhu jiným členským státem v rozporu s právem EU právo zahájit řízení o nesplnění povinnosti podle článku 259 SFEU.

Pokud jde o technické specifikace, „jiné požadavky“ nebo předpisy pro služby souvisejících s daňovými nebo finančními opatřeními, v čl. 5 odst. 1 posledním pododstavci směrnice (EU) 2015/1535 se stanoví, že se podrobné připomínky nebo stanoviska mohou týkat pouze hlediska opatření, které může bránit obchodu nebo v případě předpisů pro služby volnému pohybu služeb nebo svobodě usazování poskytovatelů služeb, nikoli jeho hlediska daňového nebo finančního. V této souvislosti tudíž nejsou ověřovány daňové pravomoci členských států. Tyto návrhy využívají rovněž výhod ze zvláštního zacházení s ohledem na období pozastavení prací (viz čl. 7 odst. 4), jelikož s ohledem na přijetí těchto dokumentů členskými státy není žádné takovéto období stanoveno.

3. Komise může oznámit iniciativu EU v oblasti harmonizace týkající se předmětu navrhovaného vnitrostátního opatření nebo zjištění, že takováto iniciativa již existuje. Důsledky této reakce, kterou může využít výlučně Komise, jsou popsány v čl. 6 odst. 3, 4 a 5 směrnice (viz níže).

II. Povinnost dodržet období pozastavení prací

„Článek 6

1. Členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o tři měsíce ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 5 odst. 1.

2. Členské státy odloží:

- přijetí návrhu technického předpisu, který má formu dobrovolné dohody ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. f) druhého pododstavce bodu ii), o čtyři měsíce, a
- aniž jsou dotčeny odstavce 3, 4 a 5 tohoto článku, přijetí jakéhokoli jiného návrhu technického předpisu (s výjimkou návrhu předpisu pro služby) o šest měsíců,

ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 5 odst. 1, zaujme-li Komise nebo jiný členský stát do tří měsíců od tohoto dne podrobné stanovisko, z něhož vyplývá, že předpokládané opatření může vytvořit překážky volného pohybu zboží na vnitřním trhu,

- aniž jsou dotčeny odstavce 4 a 5, přijetí jakéhokoli návrhu předpisu pro služby o čtyři měsíce ode dne, kdy Komise obdrží sdělení podle čl. 5 odst. 1, zaujme-li Komise nebo jiný členský stát do tří měsíců od tohoto dne podrobné stanovisko, z něhož vyplývá, že předpokládané opatření může vytvořit překážky volného pohybu služeb nebo svobody usazování poskytovatelů služeb na vnitřním trhu.

Podrobná stanoviska Komise nebo členských států k návrhům předpisů pro služby nesmějí mít vliv na opatření v oblasti kulturní politiky, zejména v audiovizuální oblasti, která by členské státy

mohly v souladu s právem Unie přijmout s přihlédnutím ke své jazykové rozmanitosti, národním a regionálním zvláštnostem a kulturnímu dědictví.

Dotčený členský stát podá Komisi zprávu o opatřeních, která na základě těchto podrobných stanovisek hodlá přijmout. Komise se k těmto opatřením vyjádří.

V souvislosti s předpisy pro služby uvede dotčený členský stát v případě potřeby důvody, pro které nemůže podrobná stanoviska vzít v úvahu.“

Článek 6 se týká harmonogramu oznamovacího postupu. Datum, k němuž Komise obdrží návrh vnitrostátního technického předpisu oznámeného členským státem a veškeré požadované dokumenty, označuje začátek období, během něhož je dotčený členský stát vázán přísnou povinností dotčený návrh nepřijmout.

Tato lhůta se nazývá obdobím pozastavení prací (v databázi TRIS nazvaným odkladná lhůta).

Tříměsíční lhůta uvedená v čl. 6 odst. 1 představuje počáteční období pozastavení prací. Jedná se o lhůtu, která se pokládá za nezbytnou, aby mohly Komise a jiné členské státy znění oznámeného návrhu přezkoumat a v případě potřeby na ně reagovat⁸¹.

Kromě této lhůty může být zahájeno dodatečné období pozastavení prací, jehož délka závisí na povaze oznámeného znění a na druhu reakce Komise nebo ostatních členských států. Zatímco připomínky zaslané členskému státu původní tříměsíční období pozastavení prací neprodlužují, pro podrobná stanoviska zaslaná Komisí nebo jinými členskými státy to neplatí.

V případě podrobného stanoviska týkajícího se dobrovolné dohody nebo návrhu předpisů pro služby informační společnosti směrnice stanoví, že členské státy musí dodržet období pozastavení prací v délce čtyř měsíců (čl. 6 odst. 2). Počáteční období pozastavení prací se prodlužuje pouze o jeden měsíc.

U všech ostatních návrhů, které jsou předmětem podrobného stanoviska, se období pozastavení prací prodlužuje o šest měsíců.

Odklad přijetí návrhu:

„Článek 6

[...]

3. S výjimkou návrhu předpisů týkajících se služeb odloží členské státy přijetí návrhu technického předpisu o dvanáct měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 5 odst. 1 této směrnice, ohlásí-li Komise do tří měsíců od tohoto dne svůj záměr navrhnout nebo přijmout směrnici, nařízení nebo rozhodnutí v této věci v souladu s článkem 288 Smlouvy o fungování EU.

4. Členské státy odloží přijetí návrhu technického předpisu o dvanáct měsíců ode dne, kdy Komise obdržela sdělení podle čl. 5 odst. 1 této směrnice, ohlásí-li Komise do tří měsíců od tohoto dne své zjištění, že se návrh technického předpisu týká věci, která je v působnosti návrhu směrnice,

⁸¹ S výjimkou: a) naléhavých případů; b) právních a správních předpisů členských států zakazujících výrobu, pokud nepředstavují překážky volného pohybu zboží (viz čl. 7 odst. 2); c) technických specifikací nebo jiných požadavků souvisejících s finančními nebo daňovými opatřeními (viz čl. 7 odst. 4).

nařízení nebo rozhodnutí předloženého Evropskému parlamentu a Radě v souladu s článkem 288 Smlouvy o fungování EU.

5. Přijme-li Rada v období pozastavení prací podle odstavců 3 a 4 postoj v prvním čtení, prodlouží se tato doba, s výhradou odstavce 6, na osmnáct měsíců.“

V čl. 6 odst. 3, 4 a 5 je stanoveno mnohem delší období pozastavení prací v důsledku odkladu uloženého Komisí – a pouze Komisí – po přezkoumání návrhu. Členský stát pozdrží přijetí návrhu o dvanáct až osmnáct měsíců, pokud má ve stejné oblasti proběhnout nebo již probíhá harmonizace na úrovni EU.

Tato reakce, která pro členské státy představuje z hlediska času nejzávažnější důsledek, má zabránit tomu, aby oznámený návrh nepříznivě ovlivnil legislativní proces harmonizace, který byl zahájen na úrovni Unie.

Odklad přijetí návrhu vnitrostátního předpisu může Komise uložit ve třech konkrétních případech:

1. Prvního případu se týká odstavec 3: Komise ohlásí svůj záměr navrhnout nebo přijmout směrnici, nařízení nebo rozhodnutí (jinými slovy závazné akty Unie podle článku 288 SFEU) ve stejné věci, které se týká znění návrhu technického předpisu.

Tento odstavec neupřesňuje, co se míní „záměrem“ navrhnout, jedná se však o záměr, který byl výslovně vyjádřen, například zařazením do ročního legislativního programu Komise.

Členské státy musí poté dodržet období pozastavení prací v délce dvanácti měsíců.

V oblasti služeb informační společnosti nemůže Komise požadovat odklad přijetí návrhu pouhým vyslovením svého záměru navrhnout nebo přijmout závazný akt Unie týkající se dané věci. Skutečnost, že Komise vypracovává návrh aktu Unie, nepostačuje k odůvodnění období pozastavení prací v délce dvanácti měsíců uloženého dotčenému členskému státu.

2. Ve druhém případě (odstavec 4) Komise konstatuje, že se oznámený návrh technického předpisu týká věci, která je v působnosti návrhu směrnice, nařízení nebo rozhodnutí předloženého Evropskému parlamentu a Radě.

V tomto případě musí oznamující členský stát stejně jako v předchozím případě dodržet období pozastavení prací v délce dvanácti měsíců. Na rozdíl od předchozího případu platí tento účinek i v oblasti služeb informační společnosti.

3. V odstavci 5 je zmíněn třetí konkrétní případ, kdy Rada přijme ve dvanáctiměsíčním období pozastavení prací uloženém ve dvou předchozích případech společný postoj. V tomto případě směrnice stanoví, že se období pozastavení prací uložené členskému státu prodlužuje na osmnáct měsíců.

Je třeba zdůraznit, že „společný postoj“, na nějž se v tomto odstavci odkazuje, představuje fázi legislativního procesu Unie v rámci řádného legislativního postupu (dříve tzv. spolurozhodování)⁸². Tento postup vyžaduje druhé čtení dokumentu v Evropském parlamentu,

⁸² Zavedený Maastrichtskou smlouvou v roce 1992, jejíž používání bylo v roce 1999 prodlouženo. Přijetím Lisabonské smlouvy byl postup spolurozhodování přejmenován na řádný legislativní postup a stal se hlavním rozhodovacím postupem používaným při přijímání právních předpisů EU (články 289 a 294 SFEU).

pokud Rada stanovisko Evropského parlamentu pozmění, což vysvětluje potřebu delšího období pozastavení prací.

„6. Povinnosti uvedené v odstavcích 3, 4 a 5 zanikají,

- a) informuje-li Komise členské státy, že již nemá v úmyslu navrhnout nebo přijmout závazný akt;*
- b) informuje-li Komise členské státy, že svůj návrh nebo záměr vzala zpět;*
- c) jakmile Evropský parlament a Rada nebo Komise přijaly závazný akt.“*

Odstavec 6 se týká skončení období pozastavení prací uloženého členskému státu v případě, že je přijetí návrhu technického předpisu Komisí odloženo.

Jelikož délka procesu, který povede ke konečnému schválení právního předpisu Unie, je nejistá, využívá Komise tento nástroj obezřetně.

Je logické, že pokud opatření, které se předpokládá nebo které je projednáváno na úrovni Unie, nevede k výsledku, měly by povinnosti týkající se pozastavení prací uložené v odstavcích 3, 4 a 5 zaniknout, aby mohly členské státy dokončit odloženou legislativní práci na vnitrostátní úrovni a technický předpis přijmout.

Povinnosti týkající se pozastavení prací zaniknou také tehdy, pokud ohlášený závazný akt Unie přijmou Rada a Parlament, nebo pokud jej přijme Komise.

Postup pro naléhavé případy:

„Článek 6

[...]

7. Odstavce 1 až 5 se nepoužijí, je-li

- a) členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými a nepředvídatelnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou veřejného zdraví nebo bezpečnosti, s ochranou zvířat nebo rostlin a v případě předpisů pro služby také s veřejným pořádkem, zejména s ochranou mládeže, nucen ve velmi krátké lhůtě připravit technické předpisy tak, aby byly neprodleně vydány a provedeny, aniž by byly možné jakékoli konzultace; nebo*
- b) členský stát z naléhavých důvodů způsobených vážnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou bezpečnosti a integrity finančního systému, zejména s ochranou vkladatelů, investorů a pojištěnců, nucen neprodleně vydat a zavést předpisy pro finanční služby.*

Ve sdělení podle článku 5 odůvodní členský stát naléhavost příslušných opatření. Komise se k tomuto sdělení vyjádří co nejdříve. V případech nesprávného použití tohoto postupu přijme Komise vhodná opatření. Komise pravidelně informuje Evropský parlament.“

Tento odstavec stanoví, že se období pozastavení prací nepoužije, pokud členský stát musí v reakci na naléhavé, vážné a nepředvídatelné situace, jako je například přírodní pohroma (potřeba chránit osoby, ovzduší, půdu nebo vodu), epidemie apod., připravit technické předpisy k jejich neprodlenému přijetí, aniž by měl čas předem konzultovat Komisi a ostatní členské státy. Tak je tomu například tehdy, pokud členský stát upravuje kontrolu nebo zákaz nových druhů omamných látek, psychotropních látek, léčivých přípravků nebo přijímá opatření v boji proti terorismu.

Co se týče předpisů pro služby, členské státy mohou uplatnit ustanovení o naléhavosti také z naléhavých důvodů způsobených vážnými a nepředvídatelnými okolnostmi, které souvisejí s veřejným pořádkem, zejména s ochranou mládeže. Tento koncept odráží zvláštní význam, který normotvůrce Unie přisuzuje ochraně nezletilých v rámci služeb informační společnosti. Žádost v naléhavém případě byla schválena například u návrhů opatření týkajících se ochrany uživatelů internetu před internetovými stránkami podněcujícími k terorismu či omlouvajícími terorismus a internetovými stránkami šířícími nelegální pornografické snímky, jakož i u návrhů předpisů týkajících se ujednání o spolupráci mezi poskytovateli služeb zajišťujícími šifrovanou komunikaci a vnitrostátními subjekty, jež mají povolení ke shromažďování tajných informací v souvislosti s expanzí tzv. Islámského státu.

Ustanovení o naléhavosti lze uplatnit také s ohledem na předpisy týkající se finančních služeb, a to z naléhavých důvodů způsobených vážnými okolnostmi, které souvisejí s ochranou bezpečnosti a integrity finančního systému, zejména s ochranou vkladatelů, investorů a pojištěnců. Tato zvláštní a méně přísná forma ustanovení o naléhavosti platí výlučně v oblasti finančních služeb informační společnosti, a to kvůli určitým rizikům a požadavkům, jež jsou specifické pro toto odvětví.

Tyto mimořádné okolnosti nezavazují členský stát povinnosti oznámit plánovaná opatření Komisi a svou žádost v naléhavém případě v době sdělení znění návrhu jednoznačně odůvodnit. V bodě 12 oznamovací zprávy musí oznamující členský stát na základě omezených kritérií a veřejného zájmu zmíněného ve směrnici v případě naléhavosti uvést důvody, proč nemůže s přijetím návrhu technického předpisu čekat na uplynutí tříměsíčního období pozastavení prací.

Komise musí posoudit, zda je použití postupu pro naléhavé případy odůvodněné, a vyjádřit se ke sdělení co nejdříve.

V praxi provádí Komise velmi důkladnou analýzu udávaných důvodů na základě dvou kritérií obsažených v čl. 6 odst. 7, tj. závažnosti situace a (kromě finančních služeb) její nepředvídatelné povahy, a to s přihlédnutím k veřejnému zájmu, jak je zmíněno v tomto článku. Obě kritéria (závažnost a nepředvídatelnost) jsou kumulativní. Naléhavé přijetí je v závislosti na daném případě nezbytné pro ochranu veřejného zdraví nebo bezpečnosti, pro ochranu zvířat nebo rostlin a v případě předpisů pro služby také v souvislosti s veřejným pořádkem, zejména s ochranou mládeže, ochranou bezpečnosti a integrity finančního systému, zejména s ochranou vkladatelů, investorů a pojištěnců.

Má-li Komise za to, že tato kritéria nejsou splněna, žádost v naléhavém případě zamítne a ode dne oznámení začíná běžet období pozastavení prací. Komise může naopak uznat použití tohoto postupu.

Za nepředvídatelné okolnosti ve smyslu čl. 6 odst. 7 směrnice nelze pokládat například lhůtu pro provedení směrnice ani řízení u Soudního dvora EU. Postup pro naléhavé případy je zamítnut rovněž tehdy, zakládá-li se odůvodnění na čistě ekonomických důvodech nebo na politickém

programu před volbami. Je důležité připomenout, že ustanovení čl. 6 odst. 7 směrnice představuje osvobození členských států od povinnosti dodržet období pozastavení prací stanovená v čl. 6 odst. 1 až 5. Jako takové je nutné je vykládat striktně⁸³.

Rozhodnutí o postupu pro naléhavé případy nepředjímá hodnocení technického předpisu na základě jeho podstaty ze strany Komise, konkrétně výsledek její analýzy, zda jsou oznámený návrh nebo přijaté opatření slučitelné s právem EU.

V případě přijetí opatření, v souvislosti s nimiž byla zamítnuta žádost v naléhavém případě, aniž by bylo dodrženo období pozastavení prací, může Komise zahájit proti dotčenému členskému státu řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU z důvodu porušení povinností stanovených směrnicí.

III. Výjimky z oznamovací povinnosti a z povinnosti dodržet období pozastavení prací

Článek 7

Tento článek doplňuje články 5 a 6 směrnice a stanoví výjimky z povinnosti oznámit návrh vnitrostátního technického předpisu. Stanoví rovněž určité výjimky z povinnosti dodržet období pozastavení prací (odkladné lhůty) stanovená v článku 6.

„1. Články 5 a 6 se nepoužijí pro právní a správní předpisy členských států nebo dobrovolné dohody, jimiž členské státy:

- a) plní závazné akty Unie, které vedou k přijetí technických specifikací nebo předpisů pro služby;*
- b) plní závazky vyplývající z mezinárodních dohod, které vedou k přijetí společných technických specifikací nebo předpisů pro služby v Unii;“*

Meze této výjimky lze nejlépe osvětlit odkazem na základní cíl směrnice, jímž je odstranění neodůvodněných překážek obchodu.

Jestliže členské státy přijmou stejný soubor pravidel, jak vyžaduje akt Unie, jsou současně odstraněny překážky obchodu a rozdíly mezi vnitrostátními právními režimy a postup stanovený směrnicí již není zapotřebí.

Stejně odůvodnění platí pro mezinárodní dohody: pokud takováto dohoda obsahuje přesná ustanovení a neexistuje prostor pro odchylky, nepovede pravděpodobně přijetí jednotného souboru pravidel všemi členskými státy v zásadě k překážkám obchodu. Tato výjimka platí ve vztahu k mezinárodním dohodám, jejichž signatáři jsou všechny členské státy.

Situace je jiná, provádí-li se akt Unie nebo mezinárodní dohoda prostřednictvím opatření, jež se mohou mezi jednotlivými členskými státy lišit, nebo jsou-li jednotná ustanovení, která mají být provedena, doplněna pravidly, jež mají čistě vnitrostátní původ.

⁸³ Rozsudky Soudního dvora EU ze dne 26. října 2006 ve věci Komise v. Řecká republika, C-65/05, EU:C:2006:673 a ze dne 10. července 2014 ve věci Ivansson a další, C-307/13. EU:C:2014:2058.

Rozsah výjimky stanovené v čl. 7 odst. 1 písm. a) směrnice (EU) 2015/1535 byl objasněn v řadě rozsudků, podle nichž nejsou členské státy povinny oznámit znění, jimiž plní závazné akty Unie, které vedou k přijetí technických specifikací nebo předpisů pro služby informační společnosti.

V roce 1996⁸⁴ Soudní dvůr připomenul, že mezi závazným aktem Unie a vnitrostátním opatřením musí existovat přímá souvislost, aby se toto opatření pokládalo za prováděcí opatření osvobozené od požadavku na oznámení podle článku 10 směrnice 83/189/EHS (nyní čl. 7 odst. 1 písm. a) směrnice (EU) 2015/1535).

V roce 1999 Soudní dvůr ve spojených věcech Albers, Van den Berkmortel a Nuchelmans⁸⁵ konstatoval, že vydáním zákazu podávat skotu na výkrm Clenbuterol dostalo Nizozemsko svým povinnostem podle směrnice 86/469/EHS, co se týče kontroly zvířat a čerstvého masa s ohledem na výskyt reziduí, a že technický předpis byl proto podle článku 10 směrnice 83/189/EHS (nyní článek 7 směrnice (EU) 2015/1535) osvobozen od povinného oznámení.

Naopak v rozsudku ve věci Unilever⁸⁶ Soudní dvůr upřesnil, že se článku 10 směrnice 98/34/ES (nyní článek 7 směrnice (EU) 2015/1535) nelze dovolávat, pokud ustanovení směrnice poskytuje členskému státu dostatečný manévrovací prostor. Tak tomu bylo v daném případě. Itálie tvrdila, že směrnice Rady 79/112/EHS o označování potravin ukládá povinnost uvést v označení podrobné údaje o místu původu či provenienci výrobku v případech, kdy by neuvedení těchto údajů mohlo vést k významnému klamání spotřebitele, pokud jde o skutečný původ nebo provenienci potravin. Podle Soudního dvora je toto ustanovení vypracováno obecně a ponechává dostatečný prostor pro manévrování. Vnitrostátní předpisy o označování v souvislosti s původem olivového oleje proto nelze pokládat za vnitrostátní ustanovení plnící závazný akt Společenství ve smyslu čl. 10 odst. 1 první odrážky směrnice 98/34/ES (nyní čl. 7 odst. 1 písm. a) směrnice (EU) 2015/1535).

Tento restriktivní výklad ustanovení čl. 7 odst. 1 písm. a) směrnice potvrdil Soudní dvůr také v rozsudku ve věci Canal Satélite Digital⁸⁷. V tomto rozsudku Soudní dvůr zopakoval, že článek 10 směrnice 98/34/ES (nyní článek 7 směrnice (EU) 2015/1535) udává, že se povinnost týkající se oznámení a dodržení období pozastavení prací nevztahuje na právní a správní předpisy členských států nebo na dobrovolné dohody, jimiž členské státy plní závazná opatření Unie, která vedou k přijetí technických specifikací. V rozsahu, v jakém vnitrostátní opatření, které je předmětem hlavního řízení, provedlo směrnici 95/47/ES o používání norem pro vysílání televizních signálů, a pouze v tomto rozsahu, neexistuje povinnost opatření oznámit podle směrnice 98/34/ES (nyní směrnice (EU) 2015/1535). S ohledem na obsah směrnice 95/47/ES však Soudní dvůr rozhodl, že dotyčné vnitrostátní právní předpisy nelze vzhledem k tomu, že zavádějí systém předchozího správního povolení, jenž se ve skutečnosti ve směrnici 95/47/ES nevyžaduje, považovat za právní předpisy, jimiž členský stát plní závazné opatření Společenství, které vede k přijetí technických specifikací.

Stejně odůvodnění platí pro opatření přijatá s cílem splnit mezinárodní dohodu, která obsahuje konkrétní prováděcí ustanovení, od nichž se nelze odchýlit. Tato výjimka se vztahuje na opatření, která byla přijata k plnění dohody, jejíž smluvní stranou jsou všechny členské státy; pokud byla

⁸⁴ Věc Komise v. Itálie, C-289/94, EU:C:1996:330.

⁸⁵ Věc Albers, C-425/97, věc Van den Berkmortel, C-426/97, věc Nuchelmans, C-427/97, EU:C:1999:243.

⁸⁶ Věc Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496.

⁸⁷ Věc Canal Satélite Digital, C-390/99, EU:C:2002:34.

opatření přijatá k plnění mezinárodní dohody, jejímiž smluvními strany nejsou *všechny* členské státy, je třeba je oznámit.

„c) využívají ochranných doložek obsažených v závazných aktech Unie;“

Členské státy nemusí podle směrnice (EU) 2015/1535 Komisi oznámit návrh prozatímních opatření, která jsou povolena podle ochranné doložky obsažené ve směrnicích EU v souladu s článkem 114 SFEU. Zmíněný článek v odstavci 10 stanoví, že „(...) *harmonizační opatření zahrnují ve vhodných případech ochrannou doložku, která zmocňuje členské státy přijmout z jednoho nebo více důvodů neekonomické povahy uvedených v článku 36 prozatímní opatření, která podléhají kontrolnímu postupu Unie*“.

Tyto důvody neekonomické povahy mohou souviset s veřejnou mravností, veřejným pořádkem nebo veřejnou bezpečností, ochranou zdraví a života lidí, zvířat nebo rostlin, ochranou národního kulturního pokladu, jenž má uměleckou, historickou nebo archeologickou hodnotu, nebo ochranou průmyslového a obchodního vlastnictví.

„d) používají čl. 12 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES⁸⁸;“

Členské státy nemusí podle směrnice (EU) 2015/1535 oznámit návrhy vnitrostátních technických předpisů týkajících se použití čl. 12 odst. 1 směrnice o obecné bezpečnosti výrobků.

V uvedeném článku se stanoví, že „[p]okud členský stát přijme nebo se rozhodne přijmout, doporučit nebo s výrobcí a distributory na povinném nebo dobrovolném základě dohodnout opatření nebo akce, kterými na svém území z důvodu vážného rizika zamezí případnému uvedení výrobku na trh nebo jeho používání, omezí toto uvedení nebo používání nebo je podrobí zvláštním podmínkám, neprodleně je prostřednictvím systému RAPEX oznámí Komisi⁸⁹. Rovněž neprodleně uvědomí Komisi o změně nebo zrušení takového opatření nebo akce (...)“.

„e) se omezují na výkon rozsudku Soudního dvora Evropské unie;“

Členské státy nemusí oznámit vnitrostátní opatření, jejichž jediným cílem je výkon rozsudku Soudního dvora EU týkajícího se jiného aspektu, než je oznámení technického předpisu. Rozsudky Soudního dvora, který odpovídá za zajištění souladu s právem Unie, musí být vykonány neprodleně.

⁸⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES ze dne 3. prosince 2001 o obecné bezpečnosti výrobků (Úř. věst. L 11, 15.1.2002, s. 4).

⁸⁹ Systém RAPEX, jehož právním základem je směrnice 2001/95/ES o obecné bezpečnosti výrobků, slouží jako jednotný systém rychlého varování pro nebezpečné výrobky určené spotřebitelům. Do působnosti systému RAPEX patří všechny nepotravinářské výrobky, které jsou určeny spotřebitelům nebo které pravděpodobně budou za rozumně předvídatelných podmínek spotřebiteli používány, s výjimkou farmaceutických a lékařských výrobků.

„f) se omezují v souladu se žádostí Komise na změnu technického předpisu ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. f) se záměrem odstranit překážky obchodu nebo v případě předpisů pro služby překážky volného pohybu služeb nebo svobody usazování poskytovatelů služeb.“

Členské státy nemusí oznámit vnitrostátní opatření, jejichž jediným účelem je změna technického předpisu se záměrem odstranit překážky v reakci na žádost Komise, například prostřednictvím podrobného stanoviska nebo připomínek, neboť tato opatření jsou přesně v souladu s cílem směrnice (EU) 2015/1535⁹⁰.

„2. Článek 6 se nepoužije na právní a správní předpisy členských států zakazující výrobu, pokud nebrání volnému pohybu výrobků.“

Podle podmínek tohoto odstavce se období pozastavení prací nevztahuje na opatření zakazující výrobu, pokud tato opatření nebrání volnému pohybu zboží v Unii. V tomto případě je zřejmé, že odklad přijetí opatření má smysl pouze tehdy, představuje-li zákaz výroby potenciální hrozbu technické překážky obchodu na vnitřním trhu.

„3. Ustanovení čl. 6 odst. 3 až 6 se nepoužijí na dobrovolné dohody uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. f) druhém pododstavci bodě ii).“

Podle podmínek tohoto odstavce se odklad a povinnost pozastavit práce, které se vztahují na návrhy vnitrostátních předpisů týkajících se záležitostí, jimiž se zabývá současná nebo nastávající legislativní práce na úrovni Unie, nepoužijí na dobrovolné dohody.

Daňová nebo finanční opatření

„4. Článek 6 se nepoužije na technické specifikace nebo jiné požadavky nebo předpisy pro služby uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. f) druhém pododstavci bodě iii).“

Pokud jde o návrhy technických předpisů týkajících se daňových nebo finančních opatření, nepokládalo se za vhodné uplatnit povinnost pozastavit práce na opatřeních, která se týkají daňového systému členských států.

Neexistence povinnosti oznamujícího členského státu s ohledem na pozastavení prací však nevylučuje, aby Komise nebo jiný členský stát reagovaly na tyto návrhy prostřednictvím podrobných připomínek nebo stanovisek (viz čl. 7 odst. 4).

* * *

Ze znění článků 5, 6 a 7 směrnice 2015/1535 (EU) lze vyvodit závěr, že informační postup vztahující se na technické předpisy je poměrně složitý. Pokyny vypracované útvary Komise a rozeslané vnitrostátním kontaktním místům podrobně vysvětlují, jak tento postup funguje v praxi

⁹⁰ Věc *Belgische Petroleum Unie a další*, C-26/11, EU:C:2013:44.

(např. Praktické pokyny k vymezení a oznamování „daňových nebo finančních opatření“ pro účely směrnice (EU) 2015/1535 nebo Pokyny k řízení postupů pro naléhavé případy podle čl. 6 odst. 7 směrnice (EU) 2015/1535).

Ustanovení směrnice o technických předpisech mimoto ukládají členským státům velmi přísné povinnosti, které jsou vyváženy právem reagovat na návrhy vnitrostátních předpisů připravovaných jinými členskými státy a možností ušetřit čas v případě mnohem složitějších řízení na úrovni Unie i na vnitrostátní úrovni, která by vyplývala z následných postupů omezených čistě na odstranění již existujících regulačních překážek.

Jestliže členské státy nesplní svou povinnost sdělit návrhy technických předpisů Komisi nebo nedodrží období pozastavení prací stanovená ve směrnici, může Komise zahájit řízení o nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU, jak již bylo zmíněno. Pokud dotčený členský stát nezajistí soulad s právem EU, může řízení vést k rozsudku pro neplnění povinností vydanému Soudním dvorem EU⁹¹.

Soukromé osoby se mohou spoléhat na skutečnost, že technické předpisy, které mají dodržovat, ale které nebyly oznámeny, nelze vůči nim vymáhat⁹². V rozsudku ve věci Unilever mimoto Soudní dvůr EU došel k závěru, že opatření, které bylo oznámeno, ale následně bylo přijato v období pozastavení prací stanoveném v článku 6 směrnice (EU) 2015/1535, nelze vůči fyzickým osobám vymáhat⁹³.

⁹¹ Odkaz na tyto rozsudky je uveden v bodě III bibliografie.

⁹² Věc CIA Security, C-194/94, EU:C:1996:172; věc Lemmens, C-226/97, EU:C:1998:296; věc Belgische Petroleum Unie a další, C-26/11, EU:C:2013:44; věc Beca Engineering, C-285/15, EU:C:2016:295 a věc Ince, C-336/14, EU:C:2016:72; věc VG Media, C-299/17, EU:C:2019:716.

⁹³ Věc Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496, a věc Unic a Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492.

KAPITOLA III: POSTUP PŘI POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ O NORMÁCH

Evropská normalizace podléhá od 1. ledna 2013 zvláštní regulaci⁹⁴ a ze směrnice 98/34/ES byl oddíl týkající se normalizace vyškrtnut⁹⁵, s výjimkou stávajícího článku 4 směrnice (EU) 2015/1535 (bývalé ustanovení čl. 7 odst. 2 druhého pododstavce směrnice 98/34/ES).

„Článek 4

Členské státy oznámí Komisi v souladu s čl. 5 odst. 1 veškeré žádosti podané normalizačním institucím týkající se vypracování technických specifikací nebo normy pro určité výrobky za účelem přijetí technického předpisu pro tyto výrobky, jako návrhy technických předpisů, a uvedou důvody pro jejich přijetí.“

Normy jsou definovány jako technické specifikace přijaté uznanou normalizační organizací za účelem opakovaného nebo průběžného používání, jejichž dodržování není povinné.

Tento článek se týká zvláštních případů, kdy členské státy prostřednictvím technických předpisů stanoví vnitrostátní normy jako závazné.

K prosazování dodržování norem, které jsou v zásadě dobrovolné, mohou členské státy ve skutečnosti využít dva postupy:

- mohou stanovit jako závazné stávající normy a při tom je přeměnit na technický předpis,
- mohou také normalizační organizaci ve své zemi požádat, aby vypracovala normy za účelem stanovení technických předpisů.

Článek 4 ukládá členským státům povinnost oznámit Komisi žádosti určené vnitrostátním normalizačním organizacím, které se týkají vypracování technických předpisů (první případ) nebo vnitrostátní normy (druhý případ) pro konkrétní výrobky za účelem přijetí technického předpisu.

Důvod této povinnosti je jednoduchý: vnitrostátní normy, které se stávají částečně vnitrostátním technickým předpisem nebo které jej doplňují, by mohly působit jako překážky řádného fungování vnitřního trhu.

⁹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci (Úř. věst. L 316, 14.11.2012, s. 12).

⁹⁵ Ve věci Německo v. Komise, T-229/17, EU:T:2019:236, Tribunál EU potvrdil, že nařízení (EU) č. 1025/2012 odstranilo ze směrnice 98/34/ES veškerá ustanovení týkající se postupu evropské harmonizace.

KAPITOLA IV: STÁLÝ VÝBOR

„Článek 2

Zřizuje se stálý výbor složený ze zástupců jmenovaných členskými státy, kteří si mohou přizvat ke spolupráci odborníky nebo poradce; výboru předsedá zástupce Komise.

Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 3

1. Výbor se schází nejméně dvakrát ročně.

Výbor se schází ve zvláštním složení za účelem přezkoumání otázek týkajících se služeb informační společnosti.

2. Komise předkládá výboru zprávu o zavádění a používání postupů uvedených v této směrnici a návrhy na odstranění existujících nebo předvídatelných překážek obchodu.

3. Výbor se vyjádří ke sdělením a návrhům uvedeným v odstavci 2 a v této souvislosti může Komisi navrhnout zejména, aby:

- a) zajistila, aby dotčené členské státy tam, kde to bude nezbytné k zamezení vzniku překážek obchodu, rozhodly nejprve mezi sebou o vhodných opatřeních;*
- b) přijala všechna vhodná opatření;*
- c) určila oblasti, v nichž je nezbytné provést harmonizaci, a popřípadě přijala vhodná opatření k provedení harmonizace v daném odvětví.*

4. Komise konzultuje s výborem:

- a) při výběru konkrétního systému, jímž má výměna informací podle této směrnice probíhat, a při jakékoli jeho změně;*
- b) při ověřování fungování systému podle této směrnice.*

5. Komise může konzultovat s výborem každý jí předložený předběžný návrh technického předpisu.

6. Výboru může být na žádost jeho předsedy nebo členského státu předložena jakákoli otázka týkající se provádění této směrnice.

7. Jednání výboru a jemu předkládané informace jsou důvěrné.

Výbor a vnitrostátní orgány však mohou za účelem získání odborného stanoviska a při dodržení nezbytných bezpečnostních opatření konzultovat fyzické nebo právnické osoby včetně osob ze soukromého sektoru.

8. *V souvislosti s předpisy pro služby může Komise a výbor konzultovat fyzické nebo právnické osoby z průmyslu nebo z akademického prostředí a tam, kde je to vhodné, zastupitelské orgány schopné vypracovat odborné stanovisko o sociálních a společenských cílech a důsledcích jakéhokoli návrhu předpisu pro služby a vzít v úvahu jejich stanovisko, je-li od nich vyžádáno.“*

Články 2 a 3 popisují úlohu a složení stálého výboru.

Výbor se skládá ze zástupců vnitrostátních orgánů členských států a předsedá mu zástupce Komise. Je příslušný pro technické předpisy a představuje kontaktní místo pro projednání všech záležitostí souvisejících s prováděním směrnice. Hraje proto velmi důležitou úlohu při dohledu na fungování postupu a při přezkumu politických otázek souvisejících s oznámeními a také při rozvoji administrativní sítě vnitrostátních orgánů.

Pravidla fungování tohoto orgánu schválily členské státy a Komise, neboť směrnice stanoví, že výbor přijme svůj jednací řád. Jediným pravidlem, které směrnice stálému výboru ukládá, je povinnost scházet se nejméně dvakrát ročně a zaručit důvěrnou povahu informací, jež jsou mu předány, jakož i jednání výboru.

Tato povinnost zachovávat mlčenlivost však výboru a vnitrostátním orgánům nebrání v tom, aby využívaly odborné znalosti fyzických nebo právnických osob v soukromém sektoru, které mohou oznámené návrhy přezkoumat a vypracovat k nim stanovisko. Toto poradenství může být ve skutečnosti nezbytné, jelikož vnitrostátní orgány členských států nemají vždy potřebné znalosti a prostředky k provedení tohoto úkolu. Směrnice toto umožňuje, pokud členské státy v souladu s čl. 5 odst. 4 výslovně nepožádají o to, aby se oznámení, která učinily, výjimečně považovala za důvěrná. V tomto případě musí výbor přijmout nezbytná bezpečnostní opatření na ochranu legitimních a řádně odůvodněných zájmů členských států.

V praxi se stálý výbor schází dvakrát ročně. Tato zasedání svolává Komise.

Zasedání stálého výboru umožňují útvarům Komise a členským státům vyměňovat si názory na veškeré aspekty uplatňování směrnice.

V rámci těchto zasedání může být výboru na žádost jeho předsedy nebo členského státu předložena jakákoli otázka týkající se provádění směrnice.

Komise musí mimoto s výborem konzultovat některé záležitosti, včetně výběru systému, který se v praxi bude používat k výměně informací podle směrnice.

Výbor vydává stanovisko k návrhům předloženým Komisí za účelem omezení stávajících či potenciálních překážek obchodu: může například Komisi požádat, aby vyzvala členské státy k dialogu a umožnila jim tak – v souladu se zásadou subsidiarity – nalézt řešení mezi sebou. Podpora tohoto dialogu je v souladu se smyslem směrnice (EU) 2015/1535, která usiluje o odstranění překážek u zdroje spíše prostřednictvím preventivních opatření než donucováním.

Každé dva roky předloží Komise výboru zprávu o výsledcích dosažených při používání směrnice, kterou zašle Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru (viz článek 8).

Stálý výbor může Komisi konkrétně požádat, aby určila oblasti, v nichž je nezbytná harmonizace vnitrostátních předpisů, a aby zahájila práce na evropské úrovni (příprava návrhu směrnice nebo nařízení).

Výbor vypracuje seznam vnitrostátních orgánů jiných než ústředních vlád, jejichž technické předpisy spadají do oblasti působnosti směrnice, a přezkoumává návrhy jeho změn.

Výbor představuje také fórum pro projednání četných záležitostí, od technických problémů, které se vyskytly při výměně informací elektronickou poštou, po potíže vyplývající z překrývání oznamovacího postupu podle směrnice (EU) 2015/1535 s oznamovacími postupy stanovenými v jiných aktech Unie.

Kromě zasedání stálého výboru zahrnují schůzky uspořádané v rámci členských států v případě potřeby přímé kontakty mezi zástupci vnitrostátních orgánů odpovědných za návrhy technických předpisů a útvary Komise.

Tyto schůzky poskytují rovněž příležitost ke kontaktům se zástupci ústředních jednotek členských států, které jsou odpovědné za uplatňování směrnice (EU) 2015/1535, s cílem vyřešit praktické problémy při používání informačního postupu, nalézt řešení, jež umožní uzavřít řízení o nesplnění povinnosti, které Komise zahájila z důvodu neoznámení návrhu vnitrostátních předpisů, nebo takovému řízení zabránit.

KAPITOLA V: UPLATŇOVÁNÍ SMĚRNICE

I. Zprávy a statistické údaje

„Článek 8

Komise předloží každé dva roky Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o výsledcích dosažených při používání této směrnice.

Komise zveřejní roční statistické údaje o přijatých oznámeních v Úředním věstníku Evropské unie.“

Tento článek stanoví povinnosti Komise s ohledem na zaručení transparentnosti informací o používání směrnice (EU) 2015/1535 ve vztahu jak k orgánům Evropské unie a subjektům zastupujícím politické a hospodářské zájmy občanů Unie, tak k samotným občanům.

Zprávy, které musí Komise předkládat Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, popisují uplatňování směrnice v referenčním období⁹⁶.

V roce 2003 byla zveřejněna zvláštní zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o hodnocení uplatňování směrnice 98/34/ES v oblasti služeb informační společnosti za účelem posouzení situace, neboť v srpnu 1999 byla směrnice rozšířena na toto odvětví⁹⁷.

II. Odkazy na směrnici v okamžiku přijetí technických předpisů

„Článek 9

Technický předpis přijatý členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jeho úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.“

Tento článek vyžaduje, aby členské státy učinily odkaz na směrnici (EU) 2015/1535 buď ve znění nových technických předpisů, které přijmou, nebo jako doplněk znění v době jeho vyhlášení. Znění odkazu je ponecháno na uvážení členských států.

Ačkoli tento odkaz není absolutní zárukou zajištění souladu se směrnicí ze strany členských států, stanoví přinejmenším předpoklad řádného oznámení technického předpisu.

Tato povinnost má zásadní význam pro soukromé osoby, které mohou v případě přijetí technického předpisu bez předchozího oznámení uplatnit svá práva (viz judikatura uvedená v kapitole VI).

III. Harmonogram a způsoby používání

Směrnice 83/189/EHS byla přijata dne 28. března 1983 a v platnost vstoupila dne 31. března 1984.

Poprvé byla pozměněna směrnicí 88/182/EHS, která vstoupila v platnost dne 1. ledna 1989. Druhá změna vstoupila v platnost dne 30. června 1995 podle směrnice 94/10/ES.

⁹⁶ Odkaz na tyto zprávy je uveden v bodě I bibliografie.

⁹⁷ COM(2003) 69 final, 13.2.2003.

Postup byl poté kodifikován směrnicí 98/34/ES ze dne 22. června 1998 a pozměněn směrnicí 98/48/ES ze dne 20. července 1998, zejména za účelem rozšíření její platnosti na služby informační společnosti. Toto rozšíření vstoupilo v platnost dne 5. srpna 1999.

Pozměněná směrnice 98/34/ES byla poté kodifikována a nahrazena směrnicí (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015, která vstoupila v platnost dne 7. října 2015.

Způsob provedení těchto směrnic ve vnitrostátním právu byl stejně jako v případě jakékoli jiné směrnice ponechán na uvážení členských států v souladu s článkem 288 SFEU, v němž se uvádí, že „*směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům*“⁹⁸.

Směrnice (EU) 2015/1535 se vyznačuje tím, že obsahuje vysoký počet procedurálních pravidel, která musely členské státy zavést.

KAPITOLA VI: PŘÍSTUP SOUKROMÝCH OSOB A PRŮMYSLU K INFORMACÍM A JEJICH MOŽNÉ REAKCE

Ačkoliv provádění směrnice (EU) 2015/1535 je především záležitostí stran zapojených do postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů – Komise a členských států –, informace o návrzích technických předpisů jsou velmi zajímavé pro všechny občany Unie.

Komise všechny hospodářské subjekty, osoby mající skutečně prospěch z oznamovacího postupu, včetně všech kategorií příjemců služeb informační společnosti (podniky, odborníci, spotřebitelé atd.) vyzývá, aby se informovaly o všech návrzích právních a správních předpisů vypracovávaných členskými státy v dostatečně rané fázi, aby mohly, pokud chtějí:

- předjímat přijetí budoucích vnitrostátních technických předpisů v jiných členských státech a přizpůsobit svou výrobu za účelem zajištění souladu s přesným obsahem znění těchto předpisů. Takto mohou výrobci a poskytovatelé služeb ve stanovené době neprodleně poskytovat výrobky a služby, které zcela vyhovují požadavkům těchto předpisů,
- vyjádřit se k potřebným změnám navrhovaných technických předpisů, které mohou představovat překážky obchodu, s cílem usnadnit přístup k výrobkům a službám informační společnosti na přeshraniční úrovni. Hospodářské subjekty se mohou vyjádřit k problémům, jež by mohly v jejich oblasti nastat při uplatňování předpisů, jakmile budou přijaty.

Pro útvary Komise to jsou neocenitelné informace, neboť v příslušných oblastech nemají rovnocenné praktické zkušenosti.

Tyto připomínky lze podat přímo prostřednictvím databáze TRIS (Informační systém technických předpisů)⁹⁹ (viz níže), nebo je zaslat příslušným útvarům Komise či vnitrostátním orgánům odpovědným za správu směrnice (EU) 2015/1535 v oblasti technických předpisů. Komise a členské státy je mohou vzít v úvahu při analýze dotyčného návrhu technického

⁹⁸ Na rozdíl od nařízení, které „je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech“.

⁹⁹ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/cs/>

předpisu a při přípravě podrobných připomínek nebo stanovisek, jež mají být zaslány oznamujícímu členskému státu za účelem zrušení protekcionistických prvků zjištěných v návrhu.

Pokud mají být plně využity možnosti, které občané a podniky v Evropské unii k dispozici podle směrnice (EU) 2015/1535 mají, musí soukromé osoby a podniky konzultovat zdroje informací, jejichž snadnou dostupnost zajišťuje Komise.

1. Databáze TRIS

Sedmý bod odůvodnění směrnice (EU) 2015/1535 zní takto: „*Cílem vnitřního trhu je vytvořit prostředí vedoucí ke konkurenceschopnosti podniků. Zvyšování informovanosti je jedním ze způsobů, jak pomoci podnikům lépe využívat výhod vlastních tohoto trhu. Je tedy nezbytné umožnit hospodářským subjektům posoudit dopad vnitrostátních technických předpisů navrhovaných jinými členskými státy...“*.

Aby se usnadnil přístup občanů a průmyslu k vnitrostátním technickým předpisům, vyvinula Komise komplexní databázi všech oznámených návrhů předpisů (a konečných znění přijatých členskými státy) nazvanou TRIS (*Technical Regulations Information System*, Informační systém technických předpisů), která je přístupná veřejnosti na internetovém portálu Evropa¹⁰⁰.

Kromě dobře propracované funkce „vyhledávání“ pomocí různých kritérií, jako je číslo oznámení, země, datum, výrobek, klíčová slova atd., jež umožňují rozpoznat návrhy vnitrostátních technických předpisů a rovněž již přijatá znění, mohou zúčastněné strany využít automatický „systém upozornění“ prostřednictvím internetových stránek TRIS. Všichni zájemci se musí zaregistrovat a zvolit jednu či více kategorií oznámení. Databáze TRIS zašle účastníkovi automaticky e-mail, jakmile byl do databáze nahrán nový oznámený předpis ve zvolené kategorii či kategoriích.

2. Příspěvky zúčastněných stran

Pokud se občané nebo průmysl domnívají, že by předmětný návrh způsobil posléze problémy na vnitřním trhu / pravděpodobně bránil obchodním vztahům v Evropské unii, vyzývají se, aby své obavy vyslovily a sdělily své připomínky buď Komisi, nebo orgánům odpovědným za návrh v konkrétním členském státě, a to e-mailem, nebo dopisem.

Příspěvky, v nichž zúčastněné strany informují Komisi o svém názoru na návrh technického předpisu, se vysoce cení a považují se za velmi užitečné, neboť mohou přispět ke komplexnějšímu pochopení navrhovaných vnitrostátních právních předpisů.

Aby bylo zaručeno uplatňování zásad zakotvených v 7. bodě odůvodnění směrnice, vyvinuly útvary Komise spolu s databází TRIS také IT funkci, která zúčastněným stranám umožňuje podávat připomínky k danému oznámení v jakémkoli úředním jazyce EU přímo prostřednictvím databáze TRIS.

Tato funkce „*Příspěvky*“ v databázi TRIS je k dispozici na adrese:

<http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/cs/>

¹⁰⁰ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/cs/>

Tato funkce umožňuje předkládat příspěvky k jakémukoli oznámení, u něhož dosud běží období pozastavení prací. Příspěvky lze v databázi TRIS předkládat jako veřejně přístupné, nebo jako „důvěrné“. Ve druhém případě se o příspěvku dozvedí pouze útvary Komise.

Jakmile zúčastněná strana nahraje příspěvek ve správné podobě a v požadovaném formátu, útvary Komise odpovědný za řízení postupu potvrdí přijetí příspěvku prostřednictvím funkce v databázi TRIS. Příspěvek je neprodleně předán příslušným útvarům Komise, které jsou konkrétně pověřeny dotčenými právními předpisy EU.

Aby mohly být příspěvky zohledněny, musí být během období pozastavení prací předloženy co nejdříve.

Názor zúčastněných stran však nemůže být pro Komisi závazný při rozhodování o tom, zda na dané oznámení bude, či nebude reagovat, nebo při rozhodování o způsobu reakce či o důvodech, na nichž se zakládá. Různé zúčastněné strany mohou ve skutečnosti vyjádřit rozdílné (a často protichůdné) názory na dané oznámení. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že Komise přijímá formální rozhodnutí nezávisle, důsledně podle právních předpisů EU a judikatury Evropského soudního dvora na základě informací, které má k dispozici, a v souladu se svými interními pravidly rozhodování.

Na příspěvky podané zúčastněnými stranami Komise neodpovídá vzhledem k přísné lhůtě a ke skutečnosti, že každý rok obdrží několik set oznámení návrhů vnitrostátních technických předpisů a tisíce souvisejících příspěvků zúčastněných stran¹⁰¹.

3. Vnitrostátní kontaktní místa

Zúčastněné strany mohou na znění návrhů technických předpisů reagovat rovněž zasláním svého příspěvku ústředním jednotkám členských států (uvedeným na internetových stránkách TRIS¹⁰²), které odpovídají za oznamování návrhů vnitrostátních technických předpisů Komisi.

4. Přístup k dokumentům

Dialog mezi oznamujícím členským státem a Komisí / jinými členskými státy není veřejný. V databázi TRIS je uvedeno, zda Komise nebo členské státy zaslaly podrobné připomínky nebo stanovisko, obsah těchto reakcí však nelze prohlížet on-line.

Od vynesení rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 7. září 2017¹⁰³ by však výměny, které se uskuteční podle směrnice (EU) 2015/1535, měly být na žádost zveřejněny podle nařízení (ES) č. 1049/2001¹⁰⁴, a to i během období pozastavení prací. K výjimkám z této zásady transparentnosti patří:

¹⁰¹ Rozhodnutí ve věci 2204/2018/TE o způsobu, jakým Komise nakládá s připomínkami podanými v rámci oznamovacího postupu zavedeného směrnicí EU o transparentnosti jednotného trhu.

¹⁰² <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/cs/contact/member-states-list-of-central-units/>

¹⁰³ Věc Francie v. Schlyter, C-331/15 P, EU:C:2017:639.

¹⁰⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43.

- situace, kdy se použije jedna z výjimek stanovených v nařízení (ES) č. 1049/2001, a
- situace, kdy za okolností daného případu by přístup k dotyčnému podrobnému stanovisku mohl konkrétně a skutečně narušit cíl spočívající v zabránění přijetí technického předpisu, který není slučitelný s právem EU.

Obdrží-li Komise žádost o přístup k dokumentům pocházejícím z členského státu, konzultuje Komise členský stát, který dokument vyhotovil, a dokumenty jsou zpřístupněny pouze pro informaci.

5. Nepoužitelnost neoznámených technických předpisů

Výše uvedené zdroje informací umožňují soukromým osobám a jiným zúčastněným stranám informovat se o oznámeních a zajistit, aby byly technické předpisy, které musí dodržovat, skutečně oznámeny. Není-li tomu tak, mohou před vnitrostátními soudci svá práva hájit odkazem na judikaturu Soudního dvora EU.

Rozsudek ve věci CIA Security a rozsudek ve věci Unilever, které Soudní dvůr vydal v rámci řízení o předběžné otázce, představují klíčové prvky při ochraně soukromých osob před neplněním povinností podle směrnice (EU) 2015/1535 ze strany členských států¹⁰⁵.

Tyto rozsudky upřesňují důsledky přijetí technického předpisu v rozporu s povinnostmi stanovenými směrnicí (EU) 2015/1535: soukromé osoby se mohou dovolávat článků 5 a 6 směrnice u vnitrostátního soudu, který musí odmítnout použití vnitrostátního technického předpisu, jenž nebyl oznámen v souladu se směrnicí, nebo který byl oznámen, byl však přijat před uplynutím období pozastavení prací stanoveného ve směrnici.

Soukromé osoby a podniky mohou zajistit, aby jakýkoli technický předpis přijatý členským státem byl před přijetím monitorován Komisí a ostatními členskými státy (s výjimkami uvedenými ve směrnici). Není-li tomu tak, může společnost například uplatnit nepoužitelnost dotyčného předpisu, pokud by ji některý orgán obvinil z jeho nedodržování. V případě vnitrostátního soudního řízení v souvislosti s takovouto záležitostí musí poté soud uplatňování předpisu zrušit, v důsledku čehož nelze mít za to, že došlo k jeho porušení.

Od roku 1996 byly tyto rozsudky Soudním dvorem opakovaně potvrzeny poté, co se na něj vnitrostátní soudy obrátily s žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce¹⁰⁶.

Tato sankce v podobě zásady nepoužitelnosti vnitrostátních technických předpisů, které nebyly oznámeny, na třetí strany podporuje stanovisko, jež Komise přijala již v roce 1986¹⁰⁷, a posiluje ochranu zájmů soukromých osob a podniků v tomto ohledu.

¹⁰⁵ Rozsudek ze dne 30. dubna 1996 ve věci CIA Security, C-194/94, EU:C:1996:172 a rozsudek ze dne 26. září 2000 ve věci Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496.

¹⁰⁶ Věc Lemmens, C-226/97, EU:C:1998:296, věc Beca Engineering, C-285/15, EU:C:2016:295 a věc Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, věc Unic a Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492, věc VG Media, C-299/17, EU:C:2019:716 atd.

¹⁰⁷ Sdělení Komise o nedodržování některých ustanovení směrnice 83/189/EHS, 86/C 245/05, zveřejněno v Úř. věst. C 245, 1.10.1986, s. 4.

Pokud jde o rozsah této sankce, třebaže se v čl. 5 odst. 1 směrnice (EU) 2015/1535 vyžaduje, aby byl Komisi sdělen celý návrh zákona obsahujícího technické předpisy, nepoužitelnost plynoucí z nedodržení této povinnosti se vztahuje nikoliv na veškerá ustanovení takového zákona, ale pouze na v něm uvedené technické předpisy¹⁰⁸.

Je důležité zdůraznit, že Komise nemá pravomoc prohlásit vnitrostátní akt za nepoužitelný z důvodu porušení ustanovení směrnice (EU) 2015/1535. Jak bylo zmíněno výše, jedná se o výsadu vnitrostátních soudů.

¹⁰⁸ Věc Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, bod 68 a věc Município de Palmela, C-144/16, EU:C:2017:76, body 37 a 38.

ZÁVĚR

Z přezkumu více než třicetiletých zkušeností s uplatňováním oznamovacího postupu, kdy Komise ověřila přibližně 20 000 návrhů vnitrostátních opatření, je zřejmé, že v oblasti předcházení vzniku nových překážek obchodu bylo dosaženo významného pokroku, přičemž došlo také k úsporám značných právních, správních a ekonomických nákladů. V tomto ohledu lze oznamovací postup považovat za předchůdce zlepšování právní úpravy, jelikož se ukázalo, že je účinným nástrojem průmyslové politiky a konkurenceschopnosti, který vytvořil různé komunikační kanály mezi všemi hlavními zúčastněnými stranami. Představuje proto vzor regulační transparentnosti a správní spolupráce, jehož oblast působnosti může být dále rozšířena a přinášet tak podobný prospěch v jiných odvětvích.

Ačkoli se zdá, že dotvoření vnitřního trhu v roce 1993 nesnížilo potřebu členských států přijímat podrobné právní předpisy týkající se výrobků, členské státy se postupně obeznámily s pravidly vnitřního trhu, se zásadou vzájemného uznávání vyplývající z precedentního rozsudku ve věci „Cassis de Dijon“ a se zásadami transparentnosti a spolupráce, jimiž se nyní řídí jejich činnost v oblasti technických předpisů. Podobně v oblasti služeb informační společnosti hrál tento mechanismus důležitou vzdělávací roli v případě vnitrostátních orgánů, zejména pokud jde o nutnost z právního hlediska jednoznačně rozlišovat mezi hospodářskými subjekty využívajícími svobody usazování a těmi, které chtějí pouze poskytovat přeshraniční služby.

To je mimo jiné zřejmé ze začlenění doložky o vzájemném uznávání do některých návrhů vnitrostátních legislativních textů ve stádiu oznámení, z ochoty, kterou členské státy projevují při opravě chyb zjištěných v oznámených návrzích Komise nebo jinými členskými státy a z většího počtu případů splnění povinnosti týkající se oznámení návrhů technických předpisů.

Ve většině případů, kdy Komise reagovala s cílem uvést návrhy vnitrostátních předpisů do souladu s právem EU, členské státy souhlasily s provedením potřebných změn a s přizpůsobením svých právních předpisů, čímž zabránily zahájení zdoluhavějších řízení o nesplnění povinností ze strany Komise. Spolupráci a diskusi mezi členskými státy posílenou prostřednictvím oznamovacího postupu dokládá například skutečnost, že mezi roky 2016 a 2018 si členské státy vyměnily 160 podrobných stanovisek.

Tento pokrok v evropské integraci, který usnadňuje zachování a růst obchodu, je výsledkem společného úsilí Komise a členských států. Společným jednáním při předcházení vzniku nových technických překážek obchodu omezily potřebu právních předpisů na úrovni EU a současně zvýšily kvalitu technických předpisů přijatých na vnitrostátní úrovni. Směrnice o transparentnosti jednotného trhu (směrnice (EU) 2015/1535) je hlavním nástrojem politiky EU v boji proti překážkám obchodu, který toto umožnil.

Navzdory jejímu úspěchu by se postup stanovený směrnicí (EU) 2015/1535 mohl dále zdokonalit. To vyžaduje jednoznačné určení záležitostí, které je nutné zlepšit.

Co se týká postupu při poskytování informací, který se vztahuje na technické předpisy a předpisy pro služby informační společnosti, zkušenosti ukazují, že v některých případech členské státy své návrhy v rozporu s ustanoveními směrnice neoznámí, nebo uplatňují některá tato ustanovení chybně v důsledku nedostatečné znalosti postupu na straně orgánů odpovědných za přípravu znění těchto předpisů. Komise hodlá provádět informační činnosti v této oblasti, zejména prostřednictvím posíleného dialogu s vnitrostátními orgány.

To se již děje prostřednictvím každoročních návštěv v členských státech, kdy Komise seznamuje vnitrostátní orgány a hospodářské subjekty s příležitostmi a povinnostmi ve vztahu ke směrnici o transparentnosti jednotného trhu.

Ačkoli on-line databáze TRIS znamenala průlom v transparentnosti a odpovědnosti, přesto existuje prostor pro zlepšení. Konkrétně informační systémy potřebují technickou revizi, aby odpovídaly požadavkům a možnostem současných digitálních nástrojů.

Komise oceňuje rovněž větší zapojení zúčastněných stran do přezkumu návrhů opatření. Řada evropských zúčastněných stran uplatňuje ve vysoké míře „legislativní vigilanci“ a je velmi aktivních při ochraně svých legitimních zájmů tím, že informuje Komisi nebo vnitrostátní orgány o určitých návrzích, které by v případě přijetí vytvořily technické překážky. Bylo by možné zlepšit zapojení jednotlivých podniků, zejména malých a středně velkých, jež jsou často zdrženlivější. Ty by si měly bez váhání vyžádat informace a sdělit svůj názor, třeba i důvěrně, pokud se domnívají, že by technické předpisy připravované v členských státech, jejichž trhů se účastní, mohly poškodit jejich zájmy v případě, že by byly přijaty ve stávající podobě.

Komise podnikla některé důležité kroky k usnadnění účasti průmyslu. Oznámené návrhy jsou v zásadě přeloženy do všech úředních jazyků EU a poté jsou veřejnosti k dispozici bezplatně na internetovém portálu Europa prostřednictvím databáze TRIS. Komise dále zřídila systém automatického upozornění, do něhož se může veřejnost přihlásit. To hospodářským subjektům umožňuje, aby je databáze TRIS prostřednictvím e-mailu automaticky informovala, jakmile je obdržen oznámený návrh ve zvolených kategoriích výrobků či služeb informační společnosti. Komise zavedla rovněž mechanismus, jenž zúčastněným stranám umožňuje nahrávat svá stanoviska k oznámeným návrhům znění přímo prostřednictvím databáze TRIS, a to jako veřejně přístupná, nebo jako důvěrná.

Do on-line databáze TRIS jsou rovněž přeložena a nahrána konečná znění. To zajistí další odpovědnost a transparentnost, neboť všechny zúčastněné strany budou moci snadno ověřit, zda měl jejich příspěvek dopad na přijaté znění návrhu.

Jak je patrné, práce na zlepšování oznamovacího postupu a databáze TRIS představuje trvalé úsilí. V duchu kultury společenství, která byla zavedena v roce 1983, vás – společenství – vyzýváme k zajištění relevantnosti směrnice o transparentnosti jednotného trhu a k tomu, abyste nás informovali o možnostech zlepšení postupu. To bude mít nakonec pozitivní přínos pro členské státy, občany EU a hospodářské subjekty v Evropě.

VYBRANÁ BIBLIOGRAFIE

I. ČLÁNKY

Common Market Law Review

Case C-194/94, CIA Security International SA v. Signalson SA and Securitel SPRL, Piet Jan SLOT, č. 33: 1035-1050, 1996.

Case C-390/99, Canal Satélite Digital, Case C-159/00, Sapod Audic v. Eco-Emballages, with annotation by M. Dougan, Michael DOUGAN, sv. 40, č. 1, únor 2003, s. 193–218.

Revue du Marché Commun

Les Articles 30 et suivants CEE et les procédures de contrôle prévues par la Directive 83/189/CEE, Sabine LECRENIER, č. 283, leden 1985, Editions Techniques et Economiques, Paříž.

Vers l'Achèvement du Marché Intérieur: l'Evolution des Procédures de contrôle prévues par la Directive 83/189/CEE depuis quatre ans, Sabine LECRENIER, č. 315, březen 1988, Editions Techniques et Economiques, Paříž.

Revue du marché unique européen

La 'certification', la reconnaissance mutuelle et le marché unique, Jacques McMILLAN, č. 2-1991, Editions Clément Juglar, Paříž.

La procédure de contrôle des réglementations techniques prévue par la nouvelle directive 83/189/CEE, Joachim FRONIA a Giuseppe CASELLA, č. 2-1995, Editions Clément Juglar, Paříž.

Le mécanisme de transparence réglementaire en matière de services de la société de l'information instauré par la directive 98/48/CE, Salvatore D'ACUNTO, č. 4-1998, Editions Clément Juglar, Paříž.

Journal des Tribunaux - droit européen

Le contrôle des règles techniques des Etats et la sauvegarde des droits des particuliers, Sabine LECRENIER, č. 35, leden 1997, Editions Larcier, Brusel.

Revue du droit de l'Union européenne

Les dérogations nationales à l'harmonisation du marché intérieur: Examen au regard de l'article 114, paragraphes 4-7 TFUE, Nicolas SADELEER, vydání 2, 2013, s. 233–266.

La politique de prévention des obstacles aux échanges de marchandises et de services de la société de l'information. Les vingt-cinq ans d'un instrument révolutionnaire: la directive 98/34/CE (ex-83/189/CEE), Florent HERLITZ, č. 3/2008, Editions Clément Juglar, Paříž.

La directive 98/48 prévoyant un mécanisme de transparence réglementaire pour les services de la société de l'information: un premier bilan après 12 mois de fonctionnement, Salvatore D'ACUNTO, č. 3/2000, Editions Clément Juglar, Paříž.

Revue Europe

Normes techniques, Sébastien ROSET, Europe, č. 4, duben 2017, s. 22–23.

Notion de « règle technique » et obligation de notification, Sébastien ROSET, Europe, č. 10, říjen 2014, s. 30.

Notion de « règle technique », Sébastien ROSET, Europe, č. 10, říjen 2012, s. 30.

Obligation de notifier les règles techniques, Laurence IDOT, Europe, č. 9, leden 2008, s. 17.

Eco Emballages devant la Cour de justice. Le système français de gestion des déchets d'emballage, la transparence réglementaire et la libre circulation des marchandises, Patrick THIEFFRY, Europe, č. 10, srpen-září 2002, s. 5–7.

L'application concrète du principe de transparence dans la sphère des services de la société de l'information, Rodolphe MUÑOZ, č. 12, prosinec 2001, Editions du Juris-Classeur, Paříž, s. 3–6.

European Business Law Review

Non-Harmonized technical Regulations and the Free Movement of Goods, Karsten Engsig SØRENSEN, EBLR, sv. 23, č. 2, duben 2012, s. 163–212.

CEPS Policy Brief

Pre-empting Technical Barriers in the Single Market, Anabela CORREIA a Jacques PELKMANS, č. 277, 11. července 2012.

Computer Law & Security Review

Information Society Services: what are they and how relevant is the definition?, Justin HARRINGTON, sv. 30 vydání 3, květen 2001, s. 174–181.

Quo vadis information society? Notification of draft rules –services in the EU, P.P POLANSKI, sv. 30, vydání 6, prosinec 2014, s. 661–669.

Journal of European Consumer and Market Law

Why Uber is an information society service, Martien Y. SCHAUB, Journal of European Consumer and Market Law 2018, s.109–115.

Gaceta Jurídica de la C.E.

El control de los Reglamentos Técnicos de los Estados y la Salvaguardia de los Derechos de los Particulares, Sabine LECRENIER, GJ 1997, D-28.

Gaceta jurídica de la Unión Europea y de la competencia

Inaplicabilidad por los jueces nacionales de las reglamentaciones técnicas no notificadas a la Comisión Europea: la sentencia Lemmens del TJCE, Luis GONZÁLEZ VAQUÉ, č. 201, červen-červenec 1999, Madrid, s. 45–50.

Unión Europea Aranzadi

La sentencia „Lindberg“: el TJCE confirma y precisa su jurisprudencia relativa al procedimiento de información en materia de reglamentaciones técnicas (Directivas 83/189/CEE y 98/34/CE), Isabel Segura Roda, 2005, č. 11, s. 23–33.

Diritto comunitario e degli scambi internazionali

Direttiva n. 98/48/CE: qualche novità in materia di libera circolazione dei servizi, Salvatore D'ACUNTO, č. 2-1999, Editoriale scientifica, Milán-Parma-Neapol.

Diritto pubblico comparato ed europeo

Imballaggi, regole tecniche e misure ad effetto equivalente: la Corte chiarisce il concetto di „regola tecnica“, gli obblighi derivanti e gli effetti sulle normative nazionali, Gianluca BELLOMO, 2002, s. 1837–1842.

Giustizia civile

Sull'interpretazione funzionale degli obblighi di comunicazione di regole tecniche, Lorenzo PRUDENZANO, 2010, č. I, s. 2108–2115.

SEW Tijdschrift voor Europees en economisch recht

Notificaties onder Richtlijn 98/34: preventieve controle op het vrije verkeer van goederen: stand van zaken 2003, J. Goossen, sv. 51, č. 3, březen 2003, s. 94–102.

Europarecht

Rechtsfolgen des Erlasses technischer Vorschriften ohne vorherige Mitteilung an die Kommission gemäß Art. 8 Richtlinie 98/34/EG – Anmerkung zum Urteil des EuGH vom 11.06.2015, Rs. C-98/14, Berlington, Julia EDER, 2015 Heft 6, s. 746–762.

Ecolex

Transparenzgrundsatz im Glücksspielrecht, Cornelia LANSER, 2016, s. 644–645

Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht

Verfahrensrecht: Beförderungstätigkeit von Uber Popstrafrechtliche Sanktionen der Mitgliedstaaten ohne Mitteilung an EU möglich, Carsten KÖNIG, 2018, s. 380–381.

II. PUBLIKACE EVROPSKÉ KOMISE

Vade-Mecum on the operation of the procedure for the provision of information in the field of technical standards and regulations, Directive 83/189/EEC of 28 March 1983, Directive 88/182/EEC of 22 March 1988, Directive 94/10/EC of 23 March 1994, dok. 94/94 ze dne 8. června 1995 – Generální ředitelství III – Průmysl.

Sdělení Komise (86/C 245/05) – Communication concerning the non-respect of certain provisions of Council Directive 83/189/EEC of 28 March 1983 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical standards and regulations. Úř. věst. C 245, 1.10.1986, s. 4.

Zpráva Komise – Commission Report on the operation of Directive 83/189/EEC in 1984, 1985, 1986 and 1987, COM(88) 722 final.

Zpráva Komise – Commission report on the operation of Directive 83/189/EEC in 1988 and 1989, COM(91) 108 final.

Zpráva Komise – Commission report on the operation of Directive 83/189/EEC in 1990 and 1991, COM(92) 565 final.

Zpráva Komise – Commission report on the operation of Directive 83/189/EEC in 1992, 1993 and 1994, COM(96) 286 final.

Zpráva Komise – Commission report on the operation of Directive 98/34/EC from 1995 to 1998, COM(2000) 429 final.

Zpráva Komise – Commission report on the evaluation of Directive 98/34/EC in the field of Information Society services, COM(2003) 69 final.

Zpráva Komise – Commission report on the functioning of Directive 98/34/EC from 1999 to 2001, COM(2003) 200 final.

Zpráva Komise o uplatňování směrnice 98/34/ES v období 2002–2005, KOM(2007) 125 v konečném znění.

Zpráva Komise o uplatňování směrnice 98/34/ES v období 2006–2008, KOM(2009) 690 v konečném znění.

Zpráva Komise o uplatňování směrnice 98/34/ES v letech 2009 až 2010, KOM(2011) 853 v konečném znění.

Zpráva Komise o uplatňování směrnice 98/34/ES v letech 2011 až 2013, COM(2015) 338 final.

Zpráva Komise o fungování směrnice (EU) 2015/1535 v letech 2014 až 2015, COM(2017) 788 final.

Sdělení Komise – A global approach to certification and testing - quality measures for industrial products, COM(89) 209 final, Úř. věst. C 267, 19.10.1989, s. 3.

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 30. října 1995 – Communication on the broader use of standardisation in Community policy, COM(95) 412 final.

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 24. července 1996 – „Standardisation and the global information society: the European Approach“, COM(96) 359 final.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru – Communication concerning regulatory transparency in the internal market for information society services, and European Parliament and Council Proposal for a Directive amending for the third time Directive 83/189/EEC laying down a procedure for the provision of information in the field of technical standards and regulations, ze dne 24. července 1996, COM(96) 392 final, Úř. věst. C 307, 16.10.1996.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Draft Action Plan for the Single Market, COM(97) 184 final.

National regulations applicable to products in the internal market – a worrying situation –, dokument útvarů Komise ze dne 28. února 1995 – III/2185 final.

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 29. prosince 2000 – An Internal Market Strategy for Services, COM(2000) 888 final.

Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 30. července 2002 – The State of the Internal Market for Services, COM(2002) 441 final.

Vade-Mecum to Directive 98/48/EC which Introduces a Mechanism for the Transparency of Regulations on Information Society Services, dok. S-42/98 – EN (def.) – Generální ředitelství III – Průmysl a Generální ředitelství XV – Vnitřní trh a finanční služby.

Sdělení Komise ze dne 20. dubna 2004 – Fostering structural change: an industrial policy for an enlarged Europe, COM(2004) 274 final.

Sdělení jarnímu zasedání Evropské Rady – Společně k růstu a zaměstnanosti – Nový začátek lisabonské strategie – Sdělení předsedy Barrosa po dohodě s místopředsedou Verheugenem ze dne 2. února 2005, KOM(2005) 24 v konečném znění.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – „Zlepšování jednotného trhu: více příležitostí pro lidi a podniky“ ze dne 28. října 2015 (COM(2015) 550 final).

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 19. prosince 2017 – „Baliček týkající se zboží: Posilování důvěry v jednotný trh“, (COM(2017) 787 final).

Pracovní dokument útvarů Komise připojený ke zprávě Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému výboru o uplatňování směrnice 98/34/ES v letech 2011 až 2013, 2015.

Pracovní dokument útvarů Komise připojený ke zprávě Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o fungování směrnice (EU) 2015/1535 v letech 2014 až 2015, Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání, malé a střední podniky (Evropská komise), 2017.

III. ROZSUDKY SOUDNÍHO DVORA

Rozsudek ze dne 2. srpna 1993 ve věci Komise v. Itálie, C-139/92, EU:C:1993:346

Rozsudek ze dne 1. června 1994 ve věci Komise v. Německo, C-317/92, EU:C:1994:212

Rozsudek ze dne 14. července 1994 ve věci Komise v. Nizozemsko, C-52/93, EU:C:1994:301

Rozsudek ze dne 14. července 1994 ve věci Komise v. Nizozemsko, C-61/93, EU:C:1994:302

Rozsudek ze dne 11. ledna 1996 ve věci Komise v. Nizozemsko, C-273/94, EU:C:1996:4

Rozsudek ze dne 30. dubna 1996 ve věci CIA Security, C-194/94, EU:C:1996:172

Rozsudek ze dne 17. září 1996 ve věci Komise v. Itálie, C-289/94, EU:C:1996:330

Rozsudek ze dne 20. března 1997 ve věci Bic-Benelux, C-13/96, EU:C:1997:173

Rozsudek ze dne 16. září 1997 ve věci Komise v. Itálie, C-279/94, EU:C:1997:396

Rozsudek ze dne 7. května 1998 ve věci Komise v. Belgie, C-145/97, EU:C:1998:212

Rozsudek ze dne 16. června 1998 ve věci Lemmens, C-226/97, EU:C:1998:296

Rozsudek ze dne 11. května 1999 ve spojených věcech Albers, C-425/97 až C-427/97, EU:C:1999:243

Rozsudek ze dne 3. června 1999 ve věci Colim, C-33/97, EU:C:1999:274

Rozsudek ze dne 13. září 2000 ve věci Komise v. Nizozemsko, C-341/97, EU:C:2000:434

Rozsudek ze dne 26. září 2000 ve věci Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496

Rozsudek ze dne 12. října 2000 ve věci Snellers, C-314/98, EU:C:2000:557

Rozsudek ze dne 16. listopadu 2000 ve věci Donkersteeg, C-37/99, EU:C:2000:636

Rozsudek ze dne 15. února 2001 ve věci Komise v. Francie, C-230/99, EU:C:2001:100

Rozsudek ze dne 8. března 2001 ve věci Van der Burg, C-278/99, EU:C:2001:143

Rozsudek ze dne 22. ledna 2002 ve věci Canal Satélite Digital, C-390/99, EU:C:2002:34

Rozsudek ze dne 6. června 2002 ve věci Sapod Audic, C-159/00, EU:C:2002:343

Rozsudek ze dne 21. dubna 2005 ve věci Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246

Rozsudek ze dne 2. června 2005 ve věci Mediakabel, C-89/04, EU:C:2005:348

Rozsudek ze dne 8. září 2005 ve věci Komise v. Portugalsko, C-500/03, EU:C:2005:515

Rozsudek ze dne 8. září 2005 ve věci Lidl Italia, C-303/04, EU:C:2005:528

Rozsudek ze dne 26. října 2006 ve věci Komise v. Řecko, C-65/05, EU:C:2006:673

Rozsudek ze dne 8. listopadu 2007 ve věci Schwibbert, C-20/05, EU:C:2007:652

Rozsudek ze dne 4. června 2009 ve věci Komise v. Řecko, C-109/08, EU:C:2009:346

Rozsudek ze dne 15. dubna 2010 ve věci Sandström, C-433/05, EU:C:2010:184

Rozsudek ze dne 14. dubna 2011 ve spojených věcech Vlaamse Dierenartsenvereniging VZW a Janssens, C-42/10, C-45/10 a C-57/10, EU:C:2011:253

Rozsudek ze dne 19. července 2012 ve spojených věcech Fortuna a další, C-213/11 a C-217/11, EU:C:2012:495

Rozsudek ze dne 31. ledna 2013 ve věci Belgische Petroleum Unie a další, C-26/11, EU:C:2013:44

Rozsudek ze dne 10. července 2014 ve věci Ivansson a další, C-307/13, EU:C:2014:2058

Rozsudek ze dne 11. června 2015 ve věci Berlington Hungary a další, C-98/14, EU:C:2015:386

Rozsudek ze dne 16. července 2015 ve věci UNIC a Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492

Rozsudek ze dne 15. října 2015 ve věci Balázs, C-251/14, EU:C:2015:687

Rozsudek ze dne 2. února 2016 ve věci Ince, C-336/14, EU:C:2016:72

Usnesení ze dne 21. dubna 2016 ve věci Beca Engineering, C-285/15, EU:C:2016:295

Rozsudek ze dne 13. října 2016 ve věci M. a S., C-303/15, EU:C:2016:771

Rozsudek ze dne 27. října 2016 ve věci James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821

Rozsudek ze dne 1. února 2017 ve věci Município de Palmela, C-144/16, EU:C:2017:76

Rozsudek ze dne 7. září 2017 ve věci Schlyter, C-331/15 P, EU:C:2017:639

Rozsudek ze dne 20. prosince 2017 ve věci Falbert a další, C-255/16, EU:C:2017:983

Rozsudek ze dne 20. prosince 2017 ve věci Asociación Profesional Elite Taxi, C-434/15, EU:C:2017:981

Rozsudek ze dne 10. dubna 2018 ve věci Uber France, C-320/16, EU:C:2018:221

Rozsudek ze dne 26. září 2018 ve věci Van Gennip a další, C-137/17, EU:C:2018:771

Rozsudek ze dne 10. dubna 2019 ve věci Německo v Komise, T-229/17, EU:T:2019:236

Rozsudek ze dne 12. září 2019 ve věci VG Media, C-299/17, EU:C:2019:716

Rozsudek ze dne 19. prosince 2019 ve věci Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112

Rozsudek ze dne 28. května 2020 ve věci ECO-WIND Construction, C-727/17, EU:C:2020:393

Rozsudek ze dne 8. října 2020 ve věci Admiral Sportwetten a další, C-711/19, EU:C:2020:812

Rozsudek ze dne 22. října 2020 ve věci Sportingbet a Internet Opportunity Entertainment, C-275/19, EU:C:2020:856

Rozsudek ze dne 3. prosince 2020 ve věci Star Taxi app, C-62/19, EU:C:2020:980

IV. OSTATNÍ DOKUMENTY

Úmluva Rady Evropy č. 180 o informacích a právní spolupráci v oblasti „služeb informační společnosti“, Moskva, 4. 10. 2001.